ANUL X No. 2989 — Ediția de seară — DUMINICĂ 2 NOEMBRE 1897

Abonamente
Incep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc înainte
Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
Șase luni 15 „ „ 25 „
Trei luni 8 „ „ 13 „
Numărul 10 banĭ
In străinătate 15 banĭ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă — V. Alexandri.

Anunciurĭ
Se primesc direct la Administrația ziarului
Linia pagina VI-a . . . . lei 0,50 bani
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 3. „
La un mare număr delinii se fac reducțiĭ din tarif
Numărul 10 banĭ
Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacția — PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).
Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ
Administrația — PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 23).

INTOARCEREA REGELUI

Șase paginĭ
la fie-care ediție

Romînia și tripla alianță

Nu s'a împlinit luna de cînd am arătat imposibilitatea în care se află Romînia de a maĭ rămîne alăturĭ de tripla alianță în urma viziteĭ de la Pesta și iată că organe marĭ din străinătate vin să recunoască acest adevăr.

Un mare ziar berlinez, *Nationalzeitung*, publică o corespondență din Bucureștĭ care a făcut senzație la Budapesta, care face senzație și la noĭ. In această corespondență se spune foarte categoric cum că regatul romîn e pus în neputință de a maĭ rămîne aliatul Austro-Ungarieĭ ba, ceva maĭ mult, poate că va fi silit să treacă de partea alianțeĭ franco-ruse.

Uniĭ văd deja în această corespondență mîna d-luĭ Sturdza și amenințările sale cum că va reîncepe războiul în potriva Ungurilor ca și altă-dată. Eŭ văd în acel articol ceva maĭ mult, mi se pare că acolo nu sînt așternute numaĭ ideile unuĭ șef de partid, dar ideile cercurilor dirigente ale politiceĭ noastre externe.

Este incontestabil că d-nu Sturdza e foarte amărît de rezultatele pe care le-a dat politica d-sale față de Ungurĭ; d. Sturdza a făcut cunoscutele scuze, d. Sturdza a dat loviturĭ mortale mișcăreĭ naționale de dincolo, însă în schimb, se aștepta ca Romîniĭ de dincolo să dobîndească oare-carĭ avantagiĭ.

Limbagiul categoric al guvernuluĭ maghiar, limbagiul categoric al preseĭ ungureștĭ fără deosebire, aŭ trebuit să'l convingă că toate speranțele sale nu maĭ valorează două parale iar starea de lucrurĭ din Ardeal va rămîne aceeașĭ și nu se va îmbunătăți pentru acuma. Prin urmare, d. Sturdza s'a înșelat și a fost înșelat.

Dar înșelăciunea nu se mărginește numaĭ la d. Sturdza. Acela care este tot atît de direct angajat în chestia națională, acela care a fost amăgit destul de cînd este regele Carol.

Dacă d. Sturdza poate ierta saŭ e silit să uite, regele Carol de Hohenzollern nu poate nicĭ să uite, nicĭ să ierte, onoarea sa ieste în joc, amorul săŭ propriŭ e rănit grozav.

Regele Carol a slujit cu toată credința interesele tripleĭ alianțe, regele Carol a impus tuturor guvernelor romîne și tuturor partidelor politica sa germanofilă, și ast-fel Majestatea Sa, față cu țara s'a pus chezaș pentru bunele rezultate ale politiceĭ ce a preconizat.

Astăzĭ, însă, regele vede, cu durere, că politica pe care a impus'o și a urmat'o cu atîta stăruință și cu atîta muncă, a dat un desăvîrșit faliment, Romînia n'a cules nicĭ un singur fruct de pe urma politiceĭ saĭ subordonate, în Ungaria Romîniĭ sînt amenințațĭ cu deznaționalizarea, în Turcia Romîniĭ n'aŭ putut dobîndi o singură concesiune.

Era evident ca regele să se simtă atins de neagra ingratitudine a suveranilor aliațiĭ săĭ, și de lipsa lor de sinceritate. Și așa se explică că «cercurile hotărîtoare» din Bucureștĭ s'aŭ săturat, în sfîrșit, de politica tripliceĭ, politica pe care țara n'a înțeles'o nicĭ odată fiind-că a fost politica misterioasă numaĭ a cîtor-va.

Cele ce se petrec acuma, amenințările carĭ transpiră din articolul luĭ *Naționalzeitung*, posibilitatea pentru Romînia de a trece de lîngă tripla alianță lîngă dubla alianță, dovedesc în destul aceea ce am spus și altă-dată, că Romînia urmează o politică externă zăpăcită, nenaturală, politică fără simpatiĭ în țară și fără foloase pentru poporul romîn.

Const. C. Bacalbașa

SATIRA POLITICA

Sosire neașteptată

Venirea bruscă a regeluĭ de la Sinaia, a produs printre miniștriĭ efectul pe care îl produce opoziția stăpînuluĭ la un banchet al slugilor.

Această sosire pe neașteptate se maĭ aseamănă și cu o cunoscută manoperă a bărbatuluĭ care vrea să-șĭ surprindă nevasta în momentul dăreĭ la manej; bărbatul spune neveste! că pleacă la Iașĭ cu trenul de 9 și 45 seara, la 9 pleacă la gară, la 9 și jumătate sosește amantul trădător de melodramă, iar la 10, pac! apare bărbatul pe portița de din dos.

D-niĭ miniștriĭ socoteaŭ că regele nu va veni în Capitală de cît pe la 14 Noembrie, dar cînd colo regele e anunțat precum la teatru lacheul anunță: „D. conte e servit!"

De acum începe prologul mareĭ farse politice care se va desfășura cu începere de la 15 Noembrie.

Luați-vă locurile, domnilor, perdeaua se ridică.

Vax

G. Robescu

D. G. Robescu a fost unul din oamenĭĭ cu o situație politică din cele maĭ tarĭ. In ultimiĭ anĭ aĭ guvernuluĭ conservator era prefect și a fost nevoĭt să demisioneze cînd s'a început instrucția în afacerea contractuluĭ pentru lumina electrică și tramwayul electric. Procesul săŭ durează de treĭ anĭ aproape. Acum se judecă la curtea de apel din Galațĭ.

Pic.

UN CANDIDAT

(Scena se petrece în tren)

(Candidatul — singur într'un compartiment venind de la Craiova unde a pledat un proces).—Ce succes! Toată Craiova privea la mine! Să aĭ așa talent și să nu fiĭ ministru!.. Ce țară!.. Da, de sigur, trebue să pronunț astă-seară la întrunirea de la Porumbaru un discurs teribil pentru Stătescu!.. Da, e singurul mijloc. Stătescu are să formeze ministerul, trebue să mă arăt cel maĭ devotat luĭ. Machiavelică idee! Ha! ha! Ii înfund pe amicĭ... Ministru!.. Excelență!.. Consilier al M. S... Bismarck! *(Trenul se oprește)*

A! am sosit!

La întrunire

(Peste patru-zecĭ de persoane sînt adunate la D. Porumbaru).

D. Aurelian: Nu-i nimic de făcut cu d. Stătescu.

D. Costinescu: O scaldă?

D. Porumbaru: E pestriț!

D. Delavrancea: Umblă cu mofturĭ.

D. Lascar: Vorba este, ce facem?

D. Giani: Ascultați-mă pe mine. Să tratăm cu Sturdza.

Maĭ mulțĭ: Da, da, da!

(In acest moment intră pe ușe candidatul de minister.

Candidatul —oprindu-se în ușe, declamator cu gesturĭ de tragedie):

Da! El e singurul om, în jurul luĭ să ne adunăm. Fruntaș între fruntașĭ, el trebue să ia conducerea partiduluĭ. Stătescu este creerul, forța și viața...

Maĭ mulțĭ: Ha! ha! ha!

D. Giani: S'a isprăvit cu Stătescu, a căzut în baltă.

Candidatul (aparte): Am pățit-o!

Un amic (la urechea candidatuluĭ): Sturdza are situația...

(In timpul acesta rîsetele și reflecțiile continuă).

O voce: Da de unde vine domnul?

Altă voce: A fost la Craiova!

A treia voce: A, erĭ a perdut trenul.

Candidatul (declamator): Vă înșelațĭ d-lor, eŭ nicĭ odată n'am tranzigeat cu principiile mele. V'am spus în tot-d'a-una și vă repet și acum.. Da, el e singurul om, în jurul luĭ să ne grupăm, Stătescu e forța, creerul și viața... Așa spuneațĭ d-voastră cînd eŭ vă combăteam, cînd eŭ vă răspundeam: partidul trebue să-șĭ urmeze șeful, saŭ nu maĭ e partid.

Maĭ mulțĭ: Cum? Ce spuĭ?

Candidatul: Da d-lor, orĭ-ce ațĭ zice, d. Sturdza e șeful nostru și noĭ suntem datorĭ să-l urmăm!

Amicul, (la ureche): Bine aĭ învîrtit-o, daĭ înainte!

Vlad

Febra tifoidă în Capitală

Asta ne maĭ trebuia acum! Efectele incurieĭ și ale destrăbălăreĭ municipalitățeĭ noastre, se văd. De anĭ de zile strigăm că o să ne prăpădim într'o zi, că sîntem în cea maĭ ticăloasă stare sanitară, că Bucureștiĭ sînt în această privință maĭ răĭ ca orașele turceștĭ.

Cînd astă primăvară febra tifoidă a dat peste principele moștenitor, s'a putut constata în ce hal sînt mahalalele carĭ învecinesc Cotroceniĭ și dacă s'ar fi făcut cercetărĭ asupra celor-l'alte mahalale, s'ar fi văzut că acelașĭ lucru există și acolo.

Cu această ocaziune s'aŭ vorbit multe, s'a promis să se ia măsurĭ, să se dezinfecteze mahalalele Bucureștilor și să ni se aducă și apă de băut. Subliniem cuvîntul de băut, *de oare-ce apa ce ni se dă, este o infamă mixtură, o cultură oribilă de microbĭ, care poate fi bună la orĭ și ce altă întrebuințare, afară de a fi băută.*

Azĭ febra tifoidă bîntue teribil Capitala. Toate spitalele sînt pline de bolnavĭ, medicĭĭ particularĭ nu maĭ pot dovedi, iar decesurile sînt în creștere.

Și de astă dată, ca și astă primăvară primăria, se va apuca să ia cîte-va măsurĭ ridicole și ineficace, va pune din noŭ în studiŭ, *cestiunea însănătoșireĭ Bucureștilor și apoĭ odată cu încetarea epidemieĭ, vor înceta și aceste măsurĭ și studiĭ, menite să arunce praf în ochiĭ oamenilor.*

Și bucureștenĭĭ, oamenĭ pașnicĭ și mult răbdătorĭ, nu merg în masă ca să ia în pietre și într'un formidabil huideo *pe aceia carĭ la primărie, ajunșĭ prin politică, fac politică acolo și nu se ocupă de interesele populațiuneĭ bucureștene!*

Sanx

CULISELE POLITICE

Intoarcerea regeluĭ

Regele va veni în Bucureștĭ înainte de 10 Noembrie.

Iată știrea importantă care preocupă azĭ cercurile politice. Intr'adevăr faptul are o însemnătate mare, căcĭ regele vine să reguleze două chestiunĭ foarte importante și anume: chestia legeĭ d-luĭ general Berendeĭ și aceea a remanierei ministeriale.

Legea recrutăreĭ

In jurul proiectuluĭ de lege modificător al legeĭ recrutăreĭ în armată, s'a stîrnit o agitație foarte mare. Și nu este vorba numaĭ de polemicile și protestele din țară.

După cât am aflat este ceva mult maĭ serios. Agitația evreilor din Romînia a avut răsunet în străinătate și de acolo ar fi început să se facă presiunĭ asupra guvernuluĭ nostru.

Față cu aceste presiunĭ, consiliul de miniștriĭ s'a împărțit în două; o parte cere menținerea legeĭ, așa cum este, alta cere respingerea eĭ și menținerea actualeĭ stărĭ de lucrurĭ.

Amestecul regeluĭ

Nu este un secret pentru nimenĭ că d. general Berendeĭ a fost impus în ministerul d-luĭ Sturdza de către rege și că toate reformele pe care le propune d-sa, le discută maĭ întîĭ cu regele și nu le aduce înaintea consiliuluĭ de miniștri de cît numaĭ după ce aŭ avut aprobarea regeluĭ.

Se explică decĭ de ce îndată ce s'ivit neînțelegere în consiliul de miniștri asupra aceșteĭ cestiunĭ, regele s'a grăbit să anunțe că se întoarce în Capitală.

Remanierea

Afară de această chestie regele vrea să reguleze și situația cabinetuluĭ înainte de deschiderea corpurilor legiuitoare.

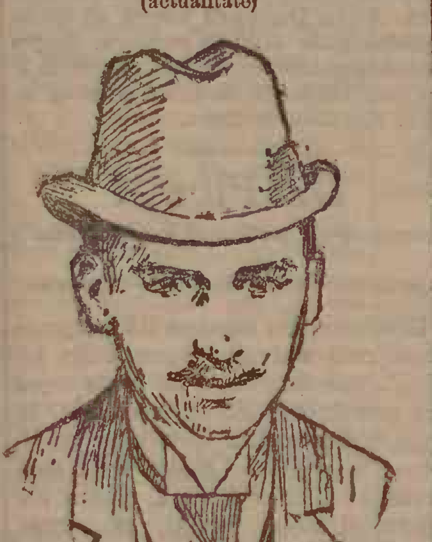
Regele a declarat, cel puțin așa afirmă persoane în situație de a fi bine informate, că nu voiește să maĭ aibă încă o sesiune parlamentară numaĭ de intrigĭ de culisă.

Sunt o mulțime de chestiunĭ carĭ așteaptă să fie rezolvite și trebuie să fie rezolvite de urgență.

Rep.

Prințul Gheorghe

(actualitate)

Sic transit gloria mundi!...

Cînd s'a declarat războiul, Greciĭ îșĭ puseseră toate speranțele într'acest al doilea fiŭ al regeluĭ lor, care cu statura și puterea sa herculeană știuse să-'șĭ cîștige toate simpatiile populațiuneĭ ateniene și ale Grecilor în genere.

Minunĭ se credea că va face el în fruntea floteĭ elene. Dar nu trecu multă vreme și decepția veni. Flota de sub comanda prințuluĭ Gheorghe dispăru de par'că s'ar fi înecat și nu intră nicĭ o singură dată în acțiune.

Acum s'a dovedit că torpiloarele prințuluĭ Gheorghe nu puteaŭ face nimic, din pricină că le lipsea elementul principal: fulminantul.

Căpitanul Raftopulos dat în judecată pentru această lipsă, dă vina pe superiorul săŭ prințul Gheorghe și cere trimeterea acestuia înaintea uneĭ curțĭ marțiale, iar ziarele independente și opoziționiste cer capul luĭ Gheorghe.

Nu sînt oare adevărate cuvintele din capul acestor rîndurĭ?

Iast.

Tratativele liberalilor

Iar se pupă!

Aŭ ajuns o adevărată halima liberaliĭ. De un an în fie-care zi se pupă și se ceartă, se ceartă și se pupă. Și nimenĭ nu știe de ce s'aŭ pupat, nicĭ de ce s'aŭ certat.

De cîte-orĭ se apropie ziua deschidereĭ saŭ a închidereĭ parlamentuluĭ, liberaliĭ sînt apucațĭ de un fel de isterie.

Trebue să se pupe saŭ să se bată în acele vremurĭ.

Și ce e maĭ curios, în toate aceste discuțiĭ dintre liberalĭ nu se pomenește numele nicĭ uneĭ reforme, nu se vorbește de nicĭ un proect de lege, nu se aude nicĭ o chestie de principiŭ. Cel puțin nu aceste chestiĭ îĭ ceartă saŭ îĭ apropie.

Totul se reduce: Să-l decapiteze saŭ nu pe d. Sturdza?

Discuția asta ține regulat șase lunĭ și după ce îl decapitează, discută alte șase lunĭ dacă să i redea preșidenția consiliuluĭ. Și după ce îi redă preșidenția, discută șase lunĭ dacă să-l decapiteze... Uite așa merg într'una ca la basmu cu cocoșu roșu.

Dar pînă cînd?

Ianus

Retragerea legeĭ Berendeiŭ

Prima lege pe care un ministru din cabinetul actual a adus'o în discuțiune e în ajun să fie retrasă, înainte chiar de a avea onoarea uneĭ figurărĭ pe biuroul Camereĭ.

Se anunță reforma de recrutare, se publică aproape textual toate dispozițiunile eĭ, ministrul autor al legeĭ se lasă interviewat asupra eĭ și declară că nu va renunța la nicĭ una din dispozițiile înscrise în ea— și după cîte-va zile conflictul izbucnește între guvern, între președintele consiliuluĭ și ministrul autor al legeĭ!

Cum? Se prezintă o reformă cuprinzînd probleme așa de interesante ca cele din legea recrutăreĭ a generaluluĭ Berendeiŭ și ea nu e discutată și definitiv stabilită în consiliul de miniștri, înainte de a apare în publicitate și maĭ ales înainte ca ministrul legiuitor să și-o asume întreagă prin interviewurĭ?

Ce dovedește conflictul Sturdza-Berendeiŭ și știrea despre retragerea reformeĭ de recrutare, dacă nu o complectă dezorientare a cabinetuluĭ asupra problemelor de rezolvat?

Un ministru al guvernuluĭ liberal atinge într'o reformă o chestiune așa de gravă cum e chestiunea evreiască și numaĭ de cît se reflectează o generală aiurire în rîndurile partiduluĭ liberal, ba, ce e maĭ ridicol și maĭ amar, în chiar rîndul celor opt miniștriĭ!

Retragerea legeĭ Berendeiŭ e un simptom din cele maĭ caracteristice pentru criza prin care trece partidul liberal.

Saturn

Ungaria și Romîniĭ

Corespondența din „Nazionalzeitung".—Notă oficială.—Maghiarizarea Romînilor.

Corespondența din *Nazionalzeitung* a avut darul să readucă la realitate pe guvernul maghiar care în urma ultimelor evenimente ajunsese la un grad primejdios de mîndrie de sine. Nu este locul aci să judecăm importanța articoluluĭ apărut în ziarul berlinez. Vroim să constatăm numaĭ aci, că acest articol a provocat un răspuns maĭ mîndru în oficiosul „Pester Lloyd", în acelaș timp a avut însă darul să'l dezmetecească pe baronul Banffy care s'a grăbit să facă scuze.

*

Intr'adevăr, o notiță oficială transmisă tuturor ziarelor maĭ marĭ din Europa, încearcă să dovedească imposibilul, și anume că guvernul maghiar nu persecută și nu voește să maghiarizeze pe Romîniĭ din Ungaria.

Iată notița oficială;

„Față cu agitațiile Romînilor se constată din oficiŭ că numărul școalelor primare în care se predă romînește a crescut din anul 1881 de la 2781 la 3829. In interiorul teritoriuluĭ limbeĭ romîneștĭ sînt 5 școlĭ normale, 5 gimnaziĭ, 1 școală reală, 4 seminariĭ și un număr maĭ mare de școlĭ secundare de ambe-sexe în carĭ limba de predare este cea romînească. In 1894 aŭ lucrat în Ungaria 41 institute de bancă cu 2 milioane fiorinĭ capital de rulment și 2 milioane capital de rezervă. Aceste băncĭ lucraŭ excluziv pentru populațiunea romînească, pe cînd în 1872 nu exista încă nicĭ un asemenea institut. Din populațiunea romînească a Ungarieĭ și Transilvanieĭ numaĭ 6, 19 la sută știe ungurește, pe cînd din populațiunea germană 25 la sută cunoaște limba maghiară. Din aceste cifre—conchide nota oficială — reiese că nicĭ nu poate fi vorba despre o maghiarizare a Romînilor."

*

Tînărul profesor al universitățeĭ berlineze Georg Simmel, a spus odată că în statistică, și maĭ ales cu cifrele neînsuflețite de comentariĭ și memoriĭ, se poate dovedi orĭ ce. Așa și cu cifrele citate de guvernul maghiar. Dacă s'ar dovedi însă cu cîte lupte instituțiunile romîneștĭ citate aŭ fost susținute de Banffy, dacă s'ar menționa persecuțiunile la carĭ ele aŭ fost supuse și mizeriile pe carĭ aŭ avut să le îndure,—atuncĭ de sigur că am avea un splendid elogiŭ pentru luptele duse de naționalitatea romînă, dar și o zdrobitoare acuzație s'ar ridica împotriva guvernuluĭ maghiar.

Pol.

CARNETUL MEŬ

Cariera... artistică

Societariĭ teatruluĭ din Iașĭ aŭ adresat ministruluĭ de instrucțiune publică o petiție prin care cer sporirea subvențiuneĭ ce se dă aceluĭ teatru. Din această petițiune vedem în ce hal sunt artiștiĭ și ce va să zică această așa zisă carieră.

Rețetele serale, nu acoper cheltuelile, așa că artiștiĭ nu pot încasa de cât 100 de leĭ lunar societariĭ de clasa întâĭ, 74 de leĭ ceĭ de clasa a doua și 50 de leĭ societariĭ de clasa a III-a.

Aceste sunt cifre și e greŭ de-a nega evidența lor. — Eĭ bine, e trist lucru să aflĭ că în țara romănească un artist este maĭ prost plătit de cât o servitoare. O bucătăreasă are o leafă maĭ mare de cât un societar clasa a III, a teatruluĭ din Iașĭ.

De-altmintrelea nicĭ teatrul din Bucureștĭ, nu stă cu mult maĭ bine. Pe luna trecută societariĭ nu aŭ încasat aproape nimic, ba din potrivă, aŭ avut de dat din pungă... așa că sunt nevoițĭ a juca pe gratis.

Și ca să sfârșim articolul, e de citat cazul sculptoruluĭ Tronescu, de la Iașĭ. Acesta cel puțin a avut curagiŭ. Prezentat regeluĭ, ca de obiceiŭ suveranul l'a întrebat unde a învățat și ce face?

Am învățat șapte anĭ în Italia, răspunse bătrânul artist și acum mor de foame!

E jalnic acest strigăt disperat, dar acelașĭ cuvânt ese din piepturile acelora care se ocup de artă și se jertfesc aceșteĭ cariere care nu maĭ carieră nu este...

... Și leacul? Remediĭ ar fi multe. Nu e însă locul aicĭ de-a ne întinde. E destul această constatare că arta la noĭ conduce la o glorie... dar și la moarte prin foame.

C. M.

Cronica teatrala

Florĭ din Piatră. — Unchiul Bidoșon

Joĭ seara s'a reprezentat la Teatrul național *Florĭ din Piatră* comedie într'un act de d. M. Polizu-Micșunescu și *Unchiul Bidoșon* farsă în 3 acte de Chivot, Vanloo și Roussel, tradusă de d. G. Aslan. Lume puțină.

Comedia d-luĭ Polizu-Micșunescu nu este o lucrare cu pretențiĭ, un simplu *lever de rideau*—cum zic francezii—o piesă pentru începutul spectacoluluĭ, care ar trebui să aibă de scop prezentarea și exercitarea artiștilor tinerĭ. Ea a fost jucată de d-nele Ar. Romanescu și Constanța Gănescu și de d-niĭ Notara, Liciu, Ar. Demetriade și Soreanu.

Este o comedie drăgălașe, cu oarecare defecte, dar și cu multe calități. Subiectul nu e noŭ dar e tratat destul de bine.

Scena se petrece pe terasa Cazinuluĭ de la Constanța. Dinu Dareș —de 45 anĭ—amorezat de d-ra Adina Cârloveanu, stă la o masă pe terasă și compune o romanță. El are o convorbire cu Adina — fată de 28 anĭ, bogată — care îl simpatizează și ar voi să-l ia de bărbat. Adina e plictisită de complimentele banale pe carĭ i le face Dareș. Acesta se miră de *pesimismul* Adineĭ. Atuncĭ ea îĭ spune că a iubit odată pe un tînăr frumos pe care l'a văzut la Sinaia în următoarea împrejurare: Era să cadă într'o prăpăstie și el a prins'o în brațe.

Buchetul de florĭ din piatră pe care îl avea ea în mînă 'ĭ-a căzut însă în prăpastie. El 'ĭ-a oferit un alt buchet și 'ĭ-a cerut în schimb una din florĭ ca suvenir. 'Ĭ-a dat; s'aŭ despărțit dar impresia ce 'ĭ-a făcut'o acel tînăr a rămas gravată în inima eĭ. L'a iubit cu pasiune și de atuncĭ — aŭ trecut opt anĭ — ea păstrează încă în medalionul, pe care îl poartă la mînă, una din florile buchetuluĭ dat de el.

După maĭ multe cuvinte schimbate ea mărturisește luĭ Dareș, că amorul pentru acel tînăr s'a stins și că îl iubește pe el. Dareș îĭ mărturisește la rîndul săŭ că o iubește și decid să se însoare.

Mătușa Adineĭ, D-na Elena Cârloveanu —care avusese maĭ de mult relațiunĭ amoroase cu Dareș—îĭ spuse acestuia că îl caută un ofițer de marină care tocmaĭ sosise în port cu Bricul „Mircea". Dareș pleacă să-l găsească pe ofițer bănuind că e nepotul săŭ Radu Dareș. Rămasă singură, Adina spune mătușeĭ sale convorbirea avută cu Dinu, aceasta e turburată, căcĭ se gîndește la relațiunile eĭ trecute, cu viitorul bărbat al nepoateĭ sale.

In timpul acesta vine pe terasă Radu Dareș. Adina recunoaște în el pe tînărul frumos de la Sinaia, Radu recunoaște la rîndul săŭ pe tînăra salvată. Amorul lor isbucnește din noŭ cu putere, îșĭ fac mărturisirĭ, Radu păstra și el în medalion floarea din piatră dată de Adina, și cînd Radu e la picioarele Adineĭ, sosește Dinu. Inmărmurit, află adevărul și cu mîhnirea în suflet cedează locul nepotuluĭ săŭ.

Maĭ sînt în piesă două tipurĭ: Țibică Găitan, băiatul luĭ papa, un tip de june franțuzit, și un servitor grec, carĭ aŭ înveselit mult publicul. Aceste tipurĭ aŭ fost jucate cu multă vervă de d-niĭ P. Liciu și N. Soreanu.

Direcția de scenă a neglijat această piesă. Decorul nu era de loc potrivit cu indicațiile autoruluĭ.

De alt-fel așa să petrece la Teatrul național, de obiceiŭ, cu piesele originale.

D-na Gănescu nu era la locul eĭ în d-na Cârloveanu. D-sa nu poate să joace femeĭ vesele. Rolul acesta ar fi trebuit să-'l joace d-na Romanescu și pe Adina s'o fi jucat una din tinerele noastre actrițe. D-nu Ar. Demetriadi țapăn ca tot-d'auna și monoton. D-na Romanescu și d-nu Nottara, aŭ ținut rolurile principale cu talentul d-lor cunoscut și cu mijloacele de care dispuneaŭ pentru aceste rolurĭ.

Piesa are nevoie de cîteva îndreptărĭ. Sfîrșitul să precipită și sînt replicĭ care ar trebuĭ șterse.

In sfîrșit *Florĭ din piatră* — saŭ Ioarea reginei cum i se maĭ spune pe afiș, are alt nume în romînește, i se zice : *lănărică* — e o comedie care merită să fie văzută. D. Polizu-Micșunescu e un scriitor de talent și dacă nu ne-a dat pînă acum o operă superioară, ne-a dat cîte-va piese bune.

E păcat numaĭ că și piesele d-sale sînt expulzate dețpe scena Teatruluĭ național, saŭ cînd se daŭ, li se pune în spate cîte o farsă monstruoasă ca *Unchiul Bidoșon*.

Unchiul Bidoșon ! Am să spun numaĭ cîte-va cuvinte despre această prostie scîrboasă.

N'am văzut nicĭ la teatrele de provincie o piesă maĭ proastă.

Nu poțĭ nicĭ măcar să rizĭ, impresia pe care țĭ-o face e pur și simplu scirba, "Țĭ-e rușine de străiniĭ carĭ sînt în sală, că se daŭ pe scena teatruluĭ național asemenea stupidităț. La bariera d-lor, nu la teatrul național căruia îĭ dă statul 200,000 leĭ subvenție.

Ce este piesa ? Catopolu și d-ra Alexandrescu cancanează, d-ra Zoe Ștefănescu călărește fără cal, d-ra Ciucurescu joacă danțul pintecelui.

Bieții actorĭ ! Și direcția atacă presa că vorbește bine despre teatrele de varietățĭ ! Apoĭ dacă e vorba de cancan, să'mĭ dațĭ voie să prefer pe cele patru baletiste de la bulevard d-reĭ Al. Alexandrescu, să prefer cavalcada Loneĭ Barisson, cavalcadeĭ d-reĭ Zoe Ștefănescu, și danțul Carmencitei, danțuluĭ d-neĭ Ciucurescu.

Și aceasta pentru un cuvînt foarte simplu : Teatrele de varietățĭ nu sînt subvenționate. Și apoĭ baletistele, Lona Barisson și Carmencita fac ce aŭ învățat să facă, pe cîtă vreme d-rele Alexandrescu, Ștefănescu și Ciucurescu se silesc să facă ce nu știu.

E păcat să prăpădițĭ ast-fel pe actoriĭ Teatruluĭ Național. Era păcat de cheltuiala ce aŭ făcut pentru rochiĭ.

Artiștiĭ aŭ arătat o bună-voință colosală, și aŭ cheltuit și muncă și banĭ.

Nu se conduce ast-fel teatrul. Și în nicĭ un caz la Teatrul național nu se joacă piese traduse în așa oribilă limbă romînească.

Dacă mergețĭ tot așa, o să-șĭ facă ciorile cuiburĭ în Teatru și o să fluere și vîntul.

I. C. B.

IMPRESIUNI și PALAVRE

(Din coresp. luĭ Chițibuș cu cititoarele sale)

Domnule Chițibuș !

Te rog foarte mult primește și ascultă și „palavrele" mele—poate vor face „impresie" asupra vre-uneĭ inimĭ. De-o jumătate de an urmăresc cu drag răspunsurile d-tale la corespondentele frumoase și spirituale, care îțĭ sînt foarte devotate.

Ah, domnule Chițibuș eŭ frumoasă nu maĭ sînt—poate c'am fost odată ; 36 de roze are ghirlanda viețeĭ mele și sînt văduvă de 3 anĭ. Am pățit multe—o să maĭ pățesc încă și cu toate că mă țiŭ cuminte (ca toate femeile) viŭ a-țĭ cere un sfat părintesc. Am două fetițe, singura mea mîngăere la zilele acestea de restriște ; Olga are 9 și Luțica 11 anĭ și cresc drăguțele, repede ; ce să fac din ele, învață-mă, te rog !

Intr'o corespondență a d-tale, de maĭ de mult citesc : că fetele primesc în ziua de astă-zĭ o educație plină de rafinament atît acasă, cît și în școală și de timpuriŭ sînt dresate pentru vînătoarea de bărbațĭ, totul tinde numaĭ la un scop, adică căsătoria.

Eĭ, dar ce crezĭ, domnule Chițibuș, că se maĭ rentează pentru femee astă-zĭ căsătoria ? Oh nu ! De aceea este chestia emancipăreĭ la ordinea zileĭ, căcĭ ne-am convins că căsătoria nu maĭ este pentru noĭ „un noroc" saŭ ținta așa de mult dorită. Noĭ am fost crescute din secol în secol ast-fel ca să credem, că nu există ceva maĭ propice de cît căsnicia și că sîntem născute pentru atare.

Astă-zĭ multe mume se resgîndesc foarte bine cînd voesc a da un viitor fiicelor lor : căsătorie saŭ carieră practică. Și aŭ tot dreptul ; d'înaintea ochilor meĭ defilează toată viața mea conjugală, căznită, dusă în ce chinurĭ, în ce grijĭ ! Vor fi fetele mele atît de forte a suporta toate dificilitățile, carĭ sunt legate cu viața conjugală, nu vor cîrmi pe alte căĭ, poate și aceea a căderei, în cazul, cînd căsătoria nu le va ține ceeace gîndesc că le va aduce ? Cele maĭ multe femeĭ așa zise neînțelese, se împiedică și cad din cauza pustiireĭ inimeĭ lor, căutînd remediurĭ galante pentru deziluziile viețeĭ conjugale.

Noĭ menagere și mume căznite, noĭ n'avem nicĭ un drept, trebue să recunoaștem pe soț ca un stăpîn, noĭ vedem, vedem femeĭ, carĭ nu sînt măritate, ocupînd funcțiĭ, înălțțîndu-se din treaptă în treaptă și sînt stimate, onorate ca femeĭ „harnice".

Dar noĭ stăm pe un cîmp de luptă, pe care nu e de recoltat nicĭ glorie, nicĭ recunoștință, vaĭ ! numaĭ înfrîngerĭ grele, și cu toate astea bărbațiĭ ne taxează munca cu zero — păĭ de aia nu ne-am căsătorit.

De s'ar munci și trudi soția o viață întreagă, jertfindu-șĭ spiritul și corpul, ba căzînd chiar victimă, bărbatuluĭ puțin îĭ pasă, căcĭ este un adevăr netăgăduit, că acea femee, care în căznicie este cea maĭ dezinteresată și jertfitoare, se recompensează cu ingratitudine. Orĭ-ce funcționar, comerciant, lucrător, se odihnește după munca zileĭ ; chiar servitoarea, care intră seara în camera eĭ, este stăpînă pe sine și încuind ușa, este degajată de orĭ-ce răspundere ; dar să vedem soția și mama, care n'are o droaie de servitorĭ la dispoziție, are ea vre-o zi, vre-o pauză liberă în responsabilitatea eĭ ? Nu ! După munca zileĭ, seara maĭ coase și cîrpește și regulează și socotește pentru viitoarea zi, rămîne în acțiune pînă se culcă, ba chiar și odihna nopțeĭ șĭ-o jertfește de nenumărate orĭ, pentru datoriile de mumă ! Și să maĭ mărit pe Olga și Luțica și să le cresc astfel ? Nu știŭ, nu știŭ ce să fac, cuminte Chițibuș, dă-mĭ sfaturĭ bune.

Yvonne.

CRONICA

Unchiul Tirbușon

Aglomerația extraordinară de public în sala Teatruluĭ Național a desperat direcția. In fie-care seară lumea se bătea pe locurĭ, se făceaŭ manifestațiĭ zgomotoase la cassă și trebuia să intervie jandarmeria ca să gonească lumea care de și nu maĭ găsea bilete la cassă, vroia să intre în teatru.

D-niĭ Cantacuzino și Stăncescu îșĭ dădeaŭ cu pumniĭ în cap căcĭ nu știaŭ cum să gonească lumea de la teatru. Așa aglomerație e într'adevăr ceva de nesuferit.

Dar d. G. Aslan, care a fost pe vremurĭ prefect, erea acolo.

— Amu ce atîtea bătăĭ de cap ? Facețĭ bri oamenilor cum făceam eŭ, cînd vroiaŭ ciaĭ din opoziție să ție întrunirĭ publice. Iacă, puneam în sală puțin de șeala care miroase urît, nițel.. știțĭ d-voastră, ș'apoĭ să vedețĭ cum a fugi lumea de n'a maĭ da pe aci cît a trăi.

D. Cantacuzino se opuse, dar d. Stăncescu găsi planul estetic și ingenios.

Dar cine să pue în sală ?... Trebuia pusă cu meșteșug și cu haz.

— Vă daŭ pe unchiu Tirbușons, puse d. Aslan.

— A ! da, spuse d. Stăncescu.

Și într'adevăr, Joĭ seară unchiul Tirbușon a pus... în sală „știțĭ, siropurile prea multe la stomac.... pe unde să mă... nu mă mișca că abia mă țiŭ... pe unde mă duc".

Mijlocul D-luĭ G. Aslan a reușit admirabil, spectatoriĭ aŭ fugit de nu li se vedeaŭ picioarele.

Eŭ.

Litere-Arte-Științe

Profesorul dr. Theodor Curtius din Bonu, cunoscut pentru lucrările sale chimice de cea maĭ mare importanță, a fost numit profesor de chimie la universitatea din Heidelberg, în locul regretatuluĭ profesor Victor Meyer, mort nu de mult.

*

Se știe că într'o vreme d. Greard rectorul universităței din Paris ordonase excluderea studenților streinĭ din facultatea de medicină, sub pretext că n'ar maĭ ajunge locul nicĭ chiar pentru studențiĭ francezĭ. D. Greard credea că studențiĭ streinĭ se vor îndrepta maĭ mult spre universitățile din provincie. In astă privință s'a înșelat însă, căcĭ studențiĭ streinĭ aŭ

Un bucureștean pe zi

Pericțeanu-Buzăŭ

Prieteniĭ îĭ zic *urîtul* și orĭ cît am voi să nu'l supărăm, totușĭ nu putem spune că e frumos. E casierul *Ligeĭ culturale* și pe timpurile de tristă memorie cînd oameniĭ legeĭ devastaŭ localul *Adevĕruluĭ*, plătea celor ce rupeaŭ numerile din ziarul nostru.

E senator și are ca notă bună că a intervenit în chip favorabil funcționarilor căilor ferate, în discuțiunea urmată la Senat relativ la greva de la căile ferate.

E avocat, dar nu pledează și e mare proprietar în județul Muscel.

Uniĭ pretind că'ĭ om de spirit.

Per.

evitat cu totul Franța și aŭ mers în Germania, unde li se acordă fel de fel de concesiĭ. Avînd aceasta în vedere, d. Greard va revoca ordinul săŭ și va primi din noŭ pe studențiĭ streinĭ la cursurile facultățeĭ de medicină pariziană.

*

Expoziția pictoruluĭ Vereșiaghin din Viena se bucură de o imensă afluență de lume. Ast-fel Dumineca trecută aŭ vizitat expoziția peste 5300 de persoane. Despre această expoziție ne-am maĭ ocupat în acest loc. Tablourile formează un ciclu întitulat Napoleon în Rusia.

Din Ploeștĭ

(Corespondență particulară a „Adevĕruluĭ")

Administrație vitregă.—Diverse

Locuitoriĭ din comuna Băicoiŭ, una dintre cele maĭ marĭ comunĭ din județul Prahova, devin pe zi ce trece maĭ nemulțumițĭ. Eĭ aŭ reclamat în dese rîndurĭ contra abuzurilor ce se petrec la primărie, contra releĭ construirĭ a uneĭ școlĭ nouĭ, contra nesiguranțeĭ viețeĭ lor și, în sfîrșit, contra diferitelor furturĭ ce se întîmplă acolo ; cu toate astea, nicĭ o măsură nu s'a luat pînă azĭ, fie din partea autorităților ploeștene, fie din aceea a ministruluĭ de interne.

Zilele acestea a fost prezintată prefectuluĭ județuluĭ Prahova o nouă petiție din partea locuitorilor comuneĭ Băicoiŭ. Prin acea petiție locuitoriĭ acesteĭ comunĭ spun, între altele, că aŭ perdut orĭ-ce speranță de viață și de avere de cînd șînt înzestrațĭ cu un primar ca Năstase Ciocoiŭ, omul cel maĭ decăzut dintre locuitoriĭ ziseĭ comune și cu un consiliŭ comunal de aceiașĭ talie.

Dar acestea sînt numaĭ persoanele contra cărora se plîng locuitoriĭ comuneĭ Băicoiŭ. Intru cît privește însă actele primaruluĭ și ale consiliuluĭ comunal ele sînt revoltătoare și ne pare răŭ că spațiul nu ne permite să le înșirăm. Totușĭ ne mulțumim că le știe măcar prefectul Prahoveĭ, de la care sperăm, de data asta cel puțin, o soluție grabnică în situația din comuna Băicoiŭ.

Diverse

Noul liceŭ din Ploeștĭ avînd trebuință de un grilaj de fer și de cîte va urinariĭ, ministerul cultelor și instrucțiuneĭ publice a fixat pentru ziua de 20 Noembrie licitația pentru darea în întreprindere a acestor lucrărĭ carĭ se ridică la suma de 10,057 leĭ și 51 banĭ și carĭ trebuie să fie gata pînă la 1 Iunie 1898.

*

In ziua de 19 Octombrie s'a sfințit noua biserică din comuna Ederele plasa Filipeștĭ, acest județ, biserică ridicată cu spesele locuitorilor și din inițiativa preotuluĭ Zaharia Popescu. La această solemnitate a luat parte o mulțime de lume de prin comunele învecinate, iar serviciul divin al sfințireĭ a fost oficiat de protoereul județuluĭ Prahova.

Cor.

Știrĭ teatrale

Astă seară se deschide stagiunea opereĭ. Se cîntă *Favorita*, operă în 4 acte și un tablou de Donizetti.

In această operă debutează d-ra Olimpia Mărculescu cîntînd rolul Leonoreĭ Gusmann și d. P. Delianu în rolul Alfons al XI-lea regele Castilieĭ.

*

Dumineca se dă pentru a doua oare la Teatrul Național *Florĭ din piatră*. comedie de d. M. Polizu-Micșunescu și *Unchiul Bidoșon* farsă în 3 acte de Chivot, etc.

*

In 28 Noembrie este vorba să se reprezinte cunoscuta piesă *Curcaniĭ*, a d-luĭ Grigore Ventura care a avut un enorm succes cînd s'a jucat sub direcția d-luĭ Ion Ghica.

*

D-ra Brebion, „diseutsa" de la Hugo, nu va maĭ sta în Bucureștĭ de cît pînă Mercurĭ, cînd va pleca la Petersburg unde a fost angajată.

Mercurĭ va debuta la Hugo cîntăreața Duclerc.

Revista publicațiunilor

Biografia d-luĭ Alex. Cristofi. Un vol. în 8° de 132 de paginĭ. Craiova tip. Macaveiŭ.

D. Alexandru Christofi este unul din rariĭ bărbațĭ de la 1848 carĭ aŭ maĭ rămas în viață. D-sa a luat parte la toate actele marĭ ale țăreĭ și în special la mișcarea revoluționară de la 1848. Pe cînd însă tovarășiĭ săĭ de altă dată *s'aŭ cumințit*, aŭ devenit oamenĭ de guvernămînt, Christofi a rămas credincios steaguluĭ revoluțiuneĭ și cele maĭ frumoase ale luĭ momente sînt atuncĭ cînd îșĭ amintește de timpurile trecute.

D. Christofi a scos de sub tipar biografia sa sub titlul de maĭ sus și în această biografie, se desfășoară ca într'o panoramă timpurile trecute.

Cartea bătrînuluĭ revoluționar, ar trebui să fie citită de generațiunea tînără pentru a vedea cum *bătrîniĭ* luptaŭ și cugetaŭ.

CARNETUL JUDICIAR

Moșnegiĭ la divorț

Poate că nu vă vine să credețĭ, dar lucrul e adevărat.

O babă bătrînă, stafidită, încovrigată, cu un picior în groapă, a cerut tribunaluluĭ să o despartă de unchĭaș.

— Am tot așteptat să mă scape moartea de el, spune baba ; dar dă răŭ ce-ĭ, nicĭ moartea, nicĭ dracu, nu vrea să'l ia ; maică, scăpațĭ-mă d-voastră, să vă dea Dumnezeŭ sănătate !

— De mult sîntețĭ căsătorițĭ ?

— De cincĭ-zecĭ de anĭ.

— Și ce te-a găsit tocmaĭ acuma să te desparțĭ de bărbat ?

— De, cît am fost tînără, am răbdat și eŭ, dar acuma nu maĭ pot. Il vedețĭ, cît e dă bătrîn, dar tot nu se lasă dă drăciĭ.

— Ce zicĭ, moșule ? se adresează președintele către bărbat.

— Ce să zic ? Ia, prostiĭ băbeștĭ. De două zecĭ de anĭ mĭ-e barba albă... Se poate să mă gîndesc la ce spune baba ? He heĭ ! s'aŭ dus vremile bune ! oftează bătrînul.

— Barbă albă, haĭ, barbă albă ? spune bătrîna cu graiul pripit, și ce puĭ de iele'mĭ eștĭ... maĭ al draculuĭ ca unu tînăr.

Uncheașul nu răspunde, se mulțumește să'șĭ netezească fuiorul de barbă ce'ĭ cade pe piept.

Iar tribunalul îĭ trimete acasă să se maĭ gîndească.

Condeiŭ.

Din Bîrlad

(Corespondență part. a „Adevĕruluĭ")

Un banchet.—Participanțiĭ.—Toasturile.—In urmă

In seara zileĭ de 25 Octombrie a avut loc în aula liceuluĭ Codreanu din orașul nostru un banchet dat în onoarea cîtor-va profesorĭ din localitate eșițĭ la pensie. Aŭ fost invitațĭ la acest banchet toțĭ membriĭ corpuluĭ didactic local, capiĭ autorităților maĭ înalte, diferite persoane notabile din oraș, precum și inspectorul general al învățămîntuluĭ secundar,

*

Cu această ocazie s'aŭ ridicat o mulțime de toasturĭ. Cel d'întîiŭ care vorbi a fost d. inspector Rîșcanu, după care urmă d. director al liceuluĭ D. Mironescu, care a arătat scopul serbăreĭ și al banchetuluĭ, în urmă d. profesor Gr. Negură a vorbit despre domniĭ Ioan Vîrgolicĭ și P. Chenciŭ ; d. Mîndrescu se ocupă de activitatea didactică a d-lor Stroe Belloescu și I. Popescu ; domnieĭ-sale i-a răspuns d. Belloescu. Părintele Antonovicĭ vorbi despre părintele econom I. Carp și despre d. C. Arghir, care răspunse părinteluĭ Antonovicĭ la toastul ce i-a ridicat ; d. V. Simionov a vorbit despre activitatea d-luĭ P. Drouhet ; d. P. Chenciu răspunse la discursul d-luĭ Gr. Negură, accentuînd meritele bătrînilor față de ceĭ tinerĭ. D. T. Ioan, într'o frumoasă improvizație, viză idealul național al Romînilor ca cel maĭ demn de recomandat tinerimeĭ ; d. E. Severin a vorbit despre rolul tinerilor față de bătrînĭ, iar d. A. Iacobeanu despre rolul profesoruluĭ în societate.

*

Banchetul, care începuse de pe la orele 6, luă sfîrșit tocmaĭ la orele 11 și jumătate din noapte, după ce maĭ vorbiră d-niĭ Rîșcanu, care și începuse seria toasturilor, despre chemarea profesoruluĭ, I. Negruți, despre patriotizm și naționalizm și d. Mironescu, directorul liceuluĭ local, care mulțumi celor de față pentru că aŭ bine-voit să ia parte la banchet.

Coresp.

MEMENTO

— Sîmbătă, *1 Noembrie, 1897* **—**

~~ Ședință la consiliul comunal, la ora 3 p. m.

~~ La primărie tragerea obligațiunilor împrumutuluĭ de 32 milioane.

~~ Controlul recensămîntuluĭ pentru recrutărĭ.

~~ Seara banchet la d-nul și d-na Cerkez în onoarea conteluĭ d'Aubigny.

Spectacole

Teatrul Național. — Deschiderea opereĭ cu *Favorita* de Donizetti.

Teatrul Hugo. — Debutul Lona Barisson, Brebion, Valentine Petite, Sisters Mordon, Sed Black, velocipedistul fenomenal, Mendozza și întreaga trupă.

Teatrul Boulevard. — Lynnès, Fagètte, Cinq Batignolles, Hilarys, Tordant, etc. etc.

Sala Bragadiru: Concerte de orchestră.

Café Boulevard: Concertul orchestreĭ Weinberger.

Café Naționala: Concertul Capeleĭ de Dame.

SERILE BUCUREȘTILOR

— Catacombele —

Ultimul cuvînt al disperațiuneĭ romîne !

La Catacombe—toțĭ ceĭ cu chiriile neplătite, toțĭ ceĭ cu scadențele la sf. Așteaptă, toțĭ ceĭ fără paltoane, fără șoșonĭ, fără lescaie în pungă, dar cu o inimă caldă sub jileta ce a fost odată neagră !

Romînie, te descopere și-țĭ pleacă genunchiĭ înaintea acestuĭ altar al libațiuneĭ, perdițiuneĭ și sedițiuneĭ !!

„Catacombe" — lugubră denumire, ca și cenaclul care ospătează aci pînă în orele înaintate ale nopțeĭ !

La „Catacombe" mîncarea'ĭ fudulie — și fără să fiŭ paradoxal, aș putea susține că și *fudulia* e o mîncare !—dar băutura e ce e !

Odinioară—ca un meteor—se instalase la Catacombe celebrul Anton (Euripid i-ar fi zis : cel de *sticle* sorbitor) cu restaurantul luĭ : 11 leĭ 30 de felurĭ. Și între o fleicăcurea și un iaurt, cu o mînă despicînd aerul și cu cealaltă.... ținînd sticla, îțĭ recita el, vechiul amic al luĭ Eminescu, al luĭ Caragiale și al întregeĭ pleiade romantice, îțĭ recita :

Cînd cu gene ostenite, sara suflu'n lumînare....

Și toată, toată satira I ; dar a doua ; dar a treia ; dar *Dalila* ; dar *Luceafărul* ? Eĭ, dar ce nu știa Anton ? Merovingieniĭ îĭ eraŭ tot atît de cunoscuțĭ ca și măcelariĭ din piață, cu Voltaire era familiar, cu Cromwel *per tu*. Să tot fi stat cu el și cu.... paharul dinainte !

Azĭ din „Catacombe", de și restaurate, ba tocmaĭ pentru că aŭ fost restaurate,

— de-abia conture triste și umbre aŭ
maĭ rămas !

Last.

FEL DE FEL

O nuntă în cușca leilor.— Iată istoria uneĭ nunțĭ într'adevăr americane. Această nuntă s'a serbat în grădina zoologică din Boston. Preotul George Rader— după cum se anunțase din vreme— a intrat întovărășit de un dascăl în cușca leilor Cesar și Cleopatra, spre a cununa acolo pe d-l Arthur Standrassy cu domnișoara Charlotte Wiberg. Preotul trăgea în timpul reprezentațieĭ, cu ochiul spre ceĭ doĭ leĭ. Mirele și mireasa aŭ fost însă în tot timpul foarte liniștițĭ.

*

Italieniĭ și Wagner.— Se scrie din Bologna : Stagiunea opereĭ din orașul nostru a fost deschisă cu o reprezentație a Walkyrieĭ de Wagner. Opera aceasta a stîrnit un așa entuziasm în cît în ultimul antract publicul a trimes doamneĭ Cosima Wagner, soțieĭ componistuluĭ, următoarea telegramă: „Vă transmitem, onorată doamnă, vestea îmbucurătoare, că în astă seară în Bologna, orașul care e mîndru că a serbat pentru prima oară geniul luĭ Richard Wagner reprezentația Walkyrieĭ a avut un succes triumfal în fața unuĭ public numeros, ales și entuziasmat."

NUVELA

MAMEĬ

...Iar te-am visat astă noapte. Pentru ce mĭ-aparĭ atît de întristată, pentru ce eștĭ înfășurată în vălul Neființeĭ ? Ce sfîșietoare e revederea noastră ! eŭ plîng și îțĭ sărut mîna, în jurul nostru e întuneric, te razimĭ de brațul meŭ și mergem singurĭ în noapte. Ie atîta durere pe chipul tăŭ !... Sînt două lunĭ de cînd nu maĭ ieștĭ. In mintea mea e un haos. Nu-mĭ pot da seama bine că te-aĭ dus pe vecie, că n'o să te maĭ văd. Și cînd în minte îmĭ revine vedenia tristă : tu întinsă pe masă cu lumînărĭ aprinse în jurul tăŭ, cu fața galbenă, cu un aier de nespusă mîhnire, de neliniște — mă întreb de nu sînt prada unuĭ vis teribil... Mĭ-e milă, mă doare cînd mă gîndesc la viața-țĭ necăjită și susținută aspru. Aĭ luptat cît aĭ trăit, aĭ dus o luptă mare, crîncenă și sfîntă... ; și iată că toată îndărătnicia-țĭ în viață încetează brusc ochiĭ tăĭ blînzĭ, carĭ lăcrămaŭ cînd mă vedeaŭ, se închid trist ; brațele tale ce mîngîiaŭ atît de bine desene rigide,—fața ta se crispează într'un zîmbet dureros...

*

In revărsat de zorĭ sînt deșteptat de o voce care mă strigă. Un glas încăpățînat , nemilos. Cînd îmĭ vin în fire, prin deschizătura ușeĭ postașul îmĭ dă telegrama... Te-am revăzut mută și rece și palidă... Aĭ pe tine rochia cea maĭ bună, făcliĭ roșiatice aud în semi-umbra odăieĭ în care palpită vag o atmosferă ce-țĭ dă senzația glacială de moarte !... Imaginile se schimbă repezĭ, nete. Sînt doborît de ce-am văzut. Imĭ curg lacrimile pe tăcute și arzătoare pe obrajĭ dar simt pe cine-va care vine lîngă mine, îmĭ dă mîna la o parte.

—Nu maĭ plînge ! De ce plîngĭ ?..."

Ie Adina, fetița adorabilă pe care o iubeaĭ tu atît de mult... Ieștĭ în dric și mergem după tine ; țĭ se leagănă corpul... Sîntem la biserică, te-aŭ așezat pe catafalc, afară, în curtea bisericeĭ... E început de primă-vară, sînt îmuguriți salcîmiĭ bătrînĭ și înalțĭ. —

FOIȚA ZIAR. „ADEVĔRUL

No. 18

UCIGAȘUL MISTERIOS

ROMAN DE

PAUL D'AIGREMONT

Partea întîia

Ușĭ încuiate

VIII

Ancheta

Dînsa istorisi numaĭ cum în ziua Sîmbeteĭ morților se dusese singură la vecerniĭ, iar de aicĭ în cimitirul din Saint-Luc, unde se află mormîntul familieĭ, spre a se ruga.

La întoarcere, ea se ocupă cu deale caseĭ, d-na de Plessis Saint-Luc spunîndu'ĭ că seara, la masă, o să aibă musafirĭ.

Maria o însoțise.

Seara, la masă, fu ca de obiceiŭ ; contele nu vorbise maĭ mult ca de obiceiŭ și doctorul fu acela care se întreținuse maĭ a-parte cu marchiza.

Cît despre Horațiŭ, verva'ĭ și bucuria nu'ĭ fuseseră maĭ expansive,— și aceasta din cauza recentelor sale descoperirĭ cu privire la faimoșiĭ ducĭ gasconĭ.

D. Bussus, care avea aceleașĭ predispozițiĭ ca și dînsul, împărtășea aceeașĭ mulțumire.

Chiar abatele Perrin era interesat de conversația marchizuluĭ cu secretarul săŭ.

— Dar care era atitudinea d-neĭ de Plessis Saint-Luc în timpul acestor discuțiunĭ interesante, întrebă procurorul pe tînăra fată.

Violetta răspunse :

— Ea admira francheța și sinceritatea soțuluĭ săŭ, căcĭ ea'l iubea mult. Orĭ-ce făcea dînsul avea aprobarea eĭ. Și dînsa singură era interesată mult de descoperirile văruluĭ meŭ.

Apoĭ Violetta adaose :

— Nu cred ca d-na de Plessis să fi împărtășit cercetările și lucrările marchizuluĭ din plăcere. Asigur însă că, orĭ de cîte orĭ dînsul îĭ vorbea de studiile sale cu pasiunea ce'l transfigura cu totul cînd se ocupa de aceste lucrurĭ, marchiza îĭ vorbea vorbele una cîte una.

Și, cînd vre-una din lucrările luĭ apărea în librărie saŭ într'o revistă oare-care, ea vorbea mult timp despre dînsa.

Cartea saŭ articolul se găsea la locul de onoare pe toate mesele salonuluĭ. Și, dacă cine-va voia să placă Laureĭ, trebuia să aducă laudă științeĭ marchizuluĭ.

— Soțul și cu nevasta se iubeaŭ între eĭ?

— Mult, foarte mult ; vărul meŭ era recunoscător soțieĭ sale pentru că'l voise și'l alese. Cît despre d-na de Plessis, cred că, împreună cu tată-săŭ, Horațiŭ îĭ era singura mîngîere.

Ea era sigură de dînsul, de admirabilul săŭ caracter, de bunătatea, dezinteresarea și curățenia inimeĭ luĭ.

Dînsa, care văzuse atîția pretendențĭ, maĭ mult la milioanele sale de cît la mîna eĭ, punea pe vărul meŭ maĭ presus de orĭ-ce.

Da, adaose ea după un moment de tăcere, ea, alăturĭ de bărbatul eĭ, se simțea mîndră,—și avea de ce.

— Toată lumea este de această părere, d-ră, zise d. Servian cu blîndețea luĭ obicinuită.

Procurorul întrebă :

— Va să zică d-ta, d-ră, martoră a existențeĭ lor conjugale, afirmĭ că bărbatul și cu soția trăiaŭ în cea maĭ deplină înțelegere ?

Violetta răspunse fără hezitare :

— Da, d-le, duceaŭ o viață din cele maĭ fericite și nicĭ odată n'a fost turburată de vre-un neajuns.

— După soare ce s'a întîmplat ?

Violetta povesti tot ceea ce cititoriĭ știŭ deja : cum Grațian, trebuind să se reîntoarcă la Paris în chiar seara aceea, fusese cauza, prin plecarea sa, că suareaua, de obiceiŭ cu mult maĭ lungă, se întrerupse.

Maria se dusese în odaia eĭ ca de ordinar.

D-ra de Lacroix-Marbourg se ducea să conducă pe mica sa elevă, cînd, în fața frumusețeĭ nopțeĭ și a buneĭ temperaturĭ, marchizul îĭ propuse să facă o plimbare.

Ea, cum o durea capul, primi.

Intorcîndu-se la castel, ea se duse de se culcă în camera eĭ, care se afla alăturĭ de aceea a Marieĭ.

Jenni, sora sa de lapte, o dezbrăcase.

Un somn adînc nu întîrzie s'o cuprindă, somn din care Jenni o trezise a doua zi ceva maĭ tîrziŭ ca altă dată.

Toată dimineața casa păru că are aceeașĭ înfățișare ca de obiceiŭ.

Marchiza nu se sculase încă, dar nimenĭ nu se neliniștise de aceasta, d-na de Plessis nepărăsind patul de cîte-va zile de cît la vremea dejunuluĭ pentru a se așeza la masă.

Violetta se duse să caute pe Maria la abatele Perrin, unde în ziua aceea copila se duse să-șĭ facă lecția de catechizm.

Ea se întoarse cu dînsa și tatăl eĭ.

Care nu'ĭ fu însă mirarea cînd i se spuse că d-na de Plessis, închisă cu cheia în camera eĭ, nu dăduse încă semn de viață, că nu răspunse la bătăile în ușă ale feteĭ sale din casă, nicĭ apoĭ la chemările soțuluĭ săŭ mirat și disperat.

Violetta nu făcuse de cît o săritură pînă la camera marchizeĭ.

Și dînsa fu care sfătui pe Horațiŭ să forțeze ușa și apoĭ se repezi spre una din ferestre pentru a ridica storurile, a o deschide și a lăsa ca lumina să pătrunză în odae.

Dar, înainte de a avea timpul să se întoarne, auzi strigătele de oroare ale tuturor carĭ se aflaŭ acolo.

— D-voastră, va să zică, ațĭ deschis fereastra, d-ră ? întrebă d. Servian.

— Și era ermetic închisă ?

Ea se gîndi o secundă ș'apoĭ zise:

— Da, totul era bine încuiat. Și proba e că m'am zgîriat cînd am voit să o descuĭ.

Și, în adevăr, dînsa arătă o zgîrietură la arătătorul mîneĭ drepte.

— Care vă era situația în casă ? întrebă de odată procurorul.

O nuanță de tristeță apăru atuncĭ pe obrazul fin al tinereĭ fete.

— Eŭ sînt vara primară a marchizuluĭ Horațiu de Plessis Saint-Luc, zise ea după cîte-va secunde.

La moartea tatăluĭ meŭ, d-na Regina de Plessis, mătușa mea, ne luă cu dînsa, pe mine și frate-meŭ.

Ea ne iubi și ne trată ca pe propriĭ eĭ copiĭ.

—Și ațĭ trăit de atuncĭ pe lîngă ea?

— Da ; am locuit la unchiul nostru, la castelul din Mitarra, în Gasconia.

Și lacrămile o podidiră ; apoĭ reluă îndată :

— De alt-fel, n'am putut sta mult timp acolo împreună..

Fratele meŭ trebuia să facă studiŭ serioase într'un liceŭ oare-care.

El era încă prea mic... Dar, ce are aface, curînd saŭ maĭ tîrziŭ...

D-na de Plessis, care era sora tatăluĭ meŭ, se însărcină cu îngrijirea noastră.

— Și făcu din d-voastră fiica eĭ ?

— Da, de sigur.

— Cînd a murit ea ?

— Acum paĭ-spre-zece anĭ !

D. marchiz era însurat ?

— Nu ; el luă în căsătorie, ceva maĭ tîrziŭ, pe d-ra Laura Lemarchand.

— Și care deveni situația d-voastră de atuncĭ ?

— Rămase aceiașĭ. Mătușă-mea mă onoră cu toată încrederea eĭ. Rolul pe care mĭ'l dăduse ea, cînd trăia încă, nu fu schimbat cu venirea marchizeĭ. Ingrijeam de casă...

Procurorul o întrerupse :

—D-voastră ? o Lacroix-Marbourg!. făcu el mirat.

(Va urma)

FEBRA TIFOIDA IN CAPITALA

INTERVIEW CU MEDICUL ŞEF

Pe cer sînt norî de plumb. — Ascult citaniile plîngătoare ale slujbeî.... „*Ca omul e numaî oase...*“ S'a sfîrşit... Aleluia... aleluia... aleluia... Mă apropiî şi-ţî sărut mîna. Cum, atît de rece şi nepăsătoare?... Unde e vorba ta de înger, de ce nu te mişti? Uite sînt eŭ, sînt lîngă tine!... Răceala aceasta de marmoră mi s'a lipit de buze. mă urmăreşte în tot locul, ea îmî spune vorba care înfiorează: — *Nicî o dată!...*

•

...Şi ca prin vis, iar pornim... E lung drumul de nu se maî sfîrşeşte, iar eŭ nu-mî pot lua ochiî de la tine. Zăriî fără voie în şuviţele-ţî albe de păr netesite în frumoase bandourî pe fruntea-ţî cu reflexe de ceară ochiî mi se pierd pe capul tăŭ înţepenit, se opresc pe tocul pantofilor tăî pe care se joacă o rază lividă, furişată printre noriî ce se sparg... In cimitir, un cimitir dezolat de provincie, — care se'ntindea pe deal în şirurî pline de morminte bătătorite şi de crucî doborîte... Spre fund la dreapta e groapa ta. Rămîn loculuî cînd pe cărarea penibilă nişte mîinî nemiloase te duc... Literele auriî ale coşciuguluî se aprind la soare: — *Elena* ***... Copleşit, mă aplec şi de pe un mormînt necunoscut culeg o viorea albastră şi senină... Peste tine curgeaŭ bulgăriî greî...

. . . .

Issachar.

Ediţia de dimineaţă

INFORMAŢIUNI

D. dr. Ştefănescu, medicul primar al judeţuluî Ilfov, însărcinat să inspecteze comunele din apropierea Bucureştilor spre a vedea dacă nu cum-va sînt bîntuite de vre-o boală epidemică, şi-a depus raportul arătînd că în nicî una din comunele carî furnizează oraşul cu materiî alimentare, precum lapte, ouă, paserî, etc., nu există nicî un soiŭ de epidemie.

Consiliul sanitar superior, în întrunirea sa de alaltăierî, a luat maî multe dispoziţiunî relativ la impedicarea mersuluî epidemieî de febră tifoidă. Astfel, consiliul şi-a exprimat dorinţa că ar fi bine să se pună în vedere serviciuluî sanitar al primărieî ca pe viitor dezinfectările ce se vor face să fie puse sub controlul medicilor comunalî, de oare ce aceste dezinfectărî eraŭ absolut neglijate. Tot o dată consiliul superior crede că ar fi pe cât de just pe atât de necesar ca primăria Capitaleî să facă cunoscut populaţieî că apa din conductele primărieî e vătămătoare sănătăţeî şi că, dacă parte din populaţie nu dispune de banî pentru a 'şî procura filtre sistematice, trebuie să fiarbă apa şi pe urmă, răcind'o, s'o întrebuinţeze.

D. V. Albu, prefectul jud. Neamţu, se află în Capitală în interes de serviciŭ.

Proiectul de lege asupra servituţilor militare este gata.

Prima dispoziţiune a acestuî proect este fixarea regiunilor fortificate prin o zonă care trebue să fie supusă la servituţî militare.

Avînd în vedere bătaia armelor de azî, se va fixa această zonă la 4000 metrî înaintea linieî centrale de întărire şi la 1000 metri îndărătul aceşteî liniî.

Pe această zonă, pînă la 2.500 metri, nu se va putea ridica nicî o clădire şi pe o întindere de 4000 metrî nu se vor putea face împădurirî.

Un articol din proect prevede şi exproprierea de terenurî din causă de utilitate publică.

Curtea de compturî a cerut direcţieî căilor ferate ca să-î supue toate registrele de la înfiinţarea aceşteî instituţiunî pentru a'î da descărcarea.

Direcţia căilor ferate a pus la dispoziţia curţeî de compturî... cincî camioane încărcate cu registre!

Căpitanul de flotilă Cesar Boerescu a inventat un aparat noŭ pentru ancorarea torpiloarelor.

Acest aparat s'a construit în atelierul din Galaţî.

După cum am anunţat, erî s'a înfăţişat înaintea curţeî de apel secţia III din Capitală procesul luî Florescu, implicat în furtul de la finanţe.

Procesul a fost amînat pentru ziua de 14 Noembrie, în urma cerereî d-luî advocat M. Cornea care, fiind obosit din cauza pledoariilor în procesul d-luî G. Robescu de la Galaţî, a rugat curtea ca să amîne procesul pentru altă dată.

Curtea, considerînd cererea d-luî Cornea cît şi faptul că martoriî ambelor părţî lipseaŭ, a admis amînarea procesuluî.

Erî s'aŭ început la curtea de apel din Craiova dezbaterile procesuluî dintre Gr. Sturdza şi principesa Gorciacoff.

In acest proces pledează vre-o 12 advocaţî din ceî maî marî aî ţăreî.

Curtea de apel din Galaţî se va pronunţa astă-zi în procesul Gh. Robescu.

Evreiî din Tîrgu Ocna vor serba ziua de sf. Mihail, 8 Noembrie, în amintirea luî Mihail Kogălniceanu, al căruia nume l'aŭ dat secţiuneî asociaţiuneî evreilor pămînteni din localitate. Cu această ocaziune se va ţine şi o întrunire publică în care vor lua cuvîntul d. deputat Vasile Kogălniceanu şi d. Lupu Krupenski fost deputat şi primar al oraşuluî.

Din cauza epidemieî de febră tifoidă, ministerul instrucţieî publice a dat ordin ca toate şcolile din capitală să 'şî suspende cursurile cu începere de Lunî.

Timpul cît vor fi închise şcolile, nu s'a fixat încă.

D. dr. Asaki a fost numit profesor la „clinica medicală“ de la facultatea de medicină din Bucureştî.

După o statistică a serviciuluî sanitar al capitaleî, 236 bolnavî de febră tifoidă se află actualminte în oraş şi în spitale.

D. Spiru Haret se ocupă actualminte cu alcătuirea listeî profesorilor carî vor fi decoraţî de rege cu ocazia inaugurăreî noueî universităţî din Iaşî.

Consiliul judeţuluî Buzăŭ s'a amânat pentru 2 Noembrie,

Intre prefectul şi consiliul judeţean d'acolo a izbucnit un conflict destul de acut din cauza deficituluî de 50 miî leî din budgetul anuluî corent.

Prefectul stărue pentru dizolvarea consiliuluî judeţean, care se compune în majoritate din conservatorî.

Pe azî, la orele 3, este convecat consiliul comunal; la ordinea zileî sînt de discutat treî chestiunî maî importante: iluminarea oraşuluî, reforma regulamentuluî sergenţilor de oraş şi expropierile.

D. general Arion, comandantul corpuluî II de armată, a trecut erî în revistă regimentul 10 artilerie din Capitală.

Ministerul de instrucţiune publică a făcut următoarele numirî:

D. Urileanu, doctor în litere de la Berlin, profesor de limba elenă la facultatea de litere din Bucureştî, în locul regretatuluî Ep. Francudi; d. Coculescu, profesor la faculatea de ştiinţe din Bucureştî, a fost numit conferenţiar de matematicî la şcoala normală superioară din Capitală, în locul d-luî Emanuel, demisionat; d. Brüll, licenţiat în matematicî, a fost numit conferenţiar de matematicî la facultatea de ştiinţe din Iaşî, în locul d-luî Hurmuzescu, demisionat; d. doctor Socor, profesor la facultatea de medicină din Iaşî, a fost numit profesor la catedra de oftalmologie, cu însărcinarea de a face acest curs gratuit, conform cerereî sale.

Banffy şi decorarea luî Ieszenszky

După ce am dat pe larg rezultatul corespondenţeî din „Nazionalzeitung“ şi am lăsat oareşi-cum pe d-l Sturdza să vorbească în cestiunea decorăreî luî Ieszenszky, vom rezuma acum pe larg şi răspunsul ce îl dă „Pester Lloyd“, la această corespondenţă, cu alte cuvinte vom lăsa pe baronul Banffy să vorbească în aceiaşi cestiune.

•

Greşelile ce se comit în corespondenţa din „Nazionalzeitung“ sînt vădite. Dar pentru ca nu cum-va opinia publică germană să fie indusă în eroare, „Pester Lloyd“ declară că va combate şi pune în evidenţă aceste greşelî.

Nu este adevărat, zice oficiosul maghiar, că Romîniî din Ungaria ar fi amărîţî. Toată acţiunea politică şi naţională a Romînilor din Ungaria se reduce de vre-o doî anî încoace la cîte-va micî certurî jurnalistice, şi decorarea luî Ieszenszky a avut darul de a da un caracter maî general certurilor dintre şefiî diferitelor partide naţionaliste romîne.

Pentru a dovedi aceste spuse ungureştî—oficioasa luî Bànffy, citează cîte un pasagiŭ rupt din şirul unor articole ale ziarelor romîneştî din Ungaria „Tribuna“ şi „Dreptatea“.

•

„Greşeşte corespondenţa din „Nazionalzeitung“ cînd zice că Ieszenszky a fost procuror în procesul memoranduluî. El a fost procuror în procesul „Repliceî“ în care nu figura de cît un singur acuzat, anume Aurel Popovicî, care s'a sustras pedepseî fugind în Romînia şi care şi astăzî se află în serviciile ligeî. In rechizitorul luî Ieszenszky, nu se găseşte nicî o singură frază, nicî un singur cuvînt, care, cu cea maî rea intenţie ar putea fi considerate ca o ofensă adusă naţiuneî romîne.

Şi la urma urmelor ce importanţă poate să aibă discursul rostit în oficiŭ de un procror, cînd e vorba de o politeţă internaţională, cum sînt decorările cu ocazia uneî vizite? Oare împăratul-rege n'a decorat pe şeful opoziţieî, pe acela care a ţinut faimosul discurs de la Orfeŭ, pe actualul ministru preşedinte Dim. A. Sturdza? Oare tot cu această ocazie n'aŭ fost decoraţî şi d-niî Bursan, ajutor de primar şi unul din membriî comitetuluî central al ligeî şi şeful staţiuneî Predeal, care a fost preşedinte al ligeî din localitate? (Decoraţia acestuia nu s'a retras după cum susţineaŭ uniî). Presa ungurească şi opinia publică ungurească n'aŭ protestat contra unor asemenea decorărî ci le-aŭ privit ca ceia ce sînt, adică nişte simple acte de politeţă internaţională

•

In Romînia se petrec lucrurile altfel şi toată agitaţia în cestiunea decorăreî luî Ieszenszky se ***reduce la dorinţa preseî şi a opinieî publice româneştî, ca regele Carol să fi cerut la Pesta ca o condiţie sine qua non, pentru alipirea Românilor de tripla alianţă, ca guvernul maghiar să apuce faţă cu Româniî din Ungaria o cale maî blîndă, saŭ cu alte cuvinte, calea concesiunilor.***

Ar fi greşit şi regretabil, dacă fruntaşiî politicî şi chiar guvernanţiî romînî, ar crede că Romînia trebue să facă dependentă intrarea sa în triplicea, de faptul dacă guvernul maghiar voeşte saŭ nu să realizeze acel program politic al naţiuneî romîneştî, pe care cîţî-va advocaţî şi popi din Sibiŭ, l'aŭ inventat, maî mult pentru a-şi asigura un mijloc de traî, de cît pentru scopurî adevărat naţionale.

•

Statul maghiar nu are nicî un motiv ca să schimbe politica sa naţională atât de bine condusă de Ieszensky. Nimenî nu se poate plînge că legea naţionalităţilor nu se aplică Romînilor tot aşa ca şi celor-l'alte naţionalităţî. Guvernul maghiar numaî nu poate primi acea interpretare pe care ar dori să î-o dea cîţî-va scribî din Sibiu. Cît priveşte restul, guvernul maghiar va asculta de toate dreptele plîngerî ale Romînilor din Ungaria.

Autorul corespondenţeî din „Nazionalzeitung“ se amestecă—zice „Poster Lloyd“—in afacerile interne ale unuî stat vecin cu România când spune că nicî un guvern românesc nu poate dezaproba lupta pe care Româniî din Ungaria o duc pentru drepturile lor. Cu părere de răŭ constatăm că aci e cazul uneî flagrante ignorărî a suveranităţeî unuî stat care trăeşte in bune relaţiunî de vecinătate cu România.

Teoriile primejdioase propagate în „Nazionalzeitung“, n'ar fi bine să ajungă la urechile celor din Sofia, carî ar putea cere ridicarea legilor excepţionale mult maî numeroase şi maî grave impuse de guvernul romîn Bulgarilor din Dobrogea.

*

Dacă România crede că va putea să se amestece in afacerile interne ale Ungarieî, fiind-că face parte din tripla alianţă, greşeşte amar. Agitaţiunile romîneştî nu pot influenţa asupra politiceî interne ungureştî. Ele nu sînt nicî de natură a inspira încredere într'o alianţă, care pune alternativa: ***saŭ guvernul maghiar tolerează amestecul Romînilor în afacerile Ungarieî şi atuncî forţele romîneştî sînt alăturî de Austro-Ungaria — contra Rusieî—saŭ nu se tolerează acest amestec, şi atuncî forţele româneştî sînt contra Austro-Ungarieî—alăturî de Rusia.***

Fie decî, orî-ce dovezî convingătoare despre marea eî putere ar putea să dea armata romînă fie cu noî fie contra noastră; sigur e, că—probabil şi după concepţia generalilor austro-ungarî—tripleî alianţe iî este mult maî preferabilă puterea statuluî ungar unit, de cit puterea problematica a uneî Ungariî ruptă în bucăţî după naţionalităţî, cum cere programul atît de călduros apărat din Bucureştî, ca statul maghiar să fie organizat, saŭ maî bine zis—dezorganizat.“

•

Pînă aci răspunsul luî Banffy. Vom da în curînd un răspuns la răspunsul luî Banffy, datorit unuî *Român*.

Inst

Cititoarelor ***Modeî ilustrate No. 7*** care se pune în vînzare astăzî, le oferim ca ***premiŭ gratuit*** un tipar croit în mărime naturală pentru o

Jachetă ultima noutate

Iată şi sumarul materieî coprinse în acest număr:

Cronica modeî, de Laura.
Lucrul de mînă.
Explicarea gravurilor.
Poeziî de Silviu Huşanuî şi George G. Cair.
Despre femee.
Anecdote.
Scrisorî de femeî, nuvelă de Elvire.
Iubire, nuvelă, traducere după Michelet.
Medicina populară de D. R.
Secretele mele, de Baroneasa de Staafe.
Cronica petrecerilor.
Pentru pianiste.
Premiile Modeî Ilustrate.
D'ale bucătărieî.
Şarada.
Corespondenţa.
Romanul unuî monach (foiţa).

Cenzura Preseî

La gara de Nord acelaşi scandal continuă. Şeful găreî, Herescu, pe lîngă că nu lasă pe chioşcarul din gară să vîndă „Adevărul“, dar ia la goană pe toţi vînzătoriî de ziare carî aŭ şi „Adevărul“ spre vînzare. Erî seară s'a întîmplat chiar şi un scandal. Doui vînzătorî aŭ fost luaţî la bătae de către individul Herescu şi daţî afară cu hamaliî de pe peron. Maî mult încă, Herescu cerea comisaruluî de la gară ca să aresteze imediat pe aceştî doî vînzătorî şi să-î trimeaţă la poliţie. Comisarul însă n'a voit să asculte de porunca şefuluî, aşa că Herescu însuşi cu mîna luî şi a hamalilor, a dat în brîncî afară din gară pe nenorociţiî vînzătorî.

Şi pe cînd acest scandal continuă, atît ministrul de lucrărî publice, cît şi directorul general al căilor ferate nu ia nicî o măsură.

Ceea ce va să zică, cu alte cuvinte, că în ţara romînească Herescu, este maî puternic ca ministrul şi ca directorul general.

Prinţul Bulgarieî şi Romînia

Cuverville care face acum o călătorie în Balcanî, publică în ziarul „Eclair“ un interview ce l'a avut cu prinţul Ferdinand al Bulgarieî. Extragem numaî pasagiile privitoare la Romînia. Prinţul a declarat că vizita sa la Belgrad, n'a avut acelaşi rezultat ca şi aceea la Bucureştî, unde multe neînţelegeri aŭ fost înlăturate.

*

Cuverville vorbind de împărţirea Macedonieî între Serbia şi Bulgaria, principele a răspuns:

Se vede că d-ta nu ştiî că sunt un fidel supus al stăpânuluî şi suzeranuluî Abdul Hamid. In Macedonia mă ocup numaî de botanică şi ornithologie.

•

Cît priveşte apropierea Bulgarieî de Romînia, principele s'a exprimat cu mult entuziasm. Cuverville atrăgînd atenţia prinţuluî asupra faptuluî că Romînia e alăturî de Austro-Ungaria, principele a răspuns: Politica urmată de Romînia este justă şi bună.

DELEGAŢIA BOTOŞĂNEANĂ LA D. FERECHIDE

Ministerul de interne a primit ierî în audienţă pe d-niî Arapu, Enacovici, I. Buzdugan, Russu şi Th. Buzdugan din Botoşanî, carî aŭ venit în Capitală pentru a se plînge în contra primărieî d'acolo.

•

Prefectul şi deputaţiî din Botoşanî aŭ arătat d-luî Ferechide că la primăria d'acolo se comit o mulţime de abuzurî carî aduc pagube enorme oraşuluî.

Astfel, în chestia aducereî apeî în acel oraş, s'a acordat lucrarea uneî societăţî belgiane pentru suma de un milion şi jumătate de leî, pe cînd aceiaşî lucrare s'ar putea executa cu preţul de 3—400 miî de leî.

•

Delegaţiunea botoşăneană a arătat ministruluî că aceste gheşefturî le face ajutorul de primar Carp care, avînd încrederea primaruluî Ulea, face tot ce vrea.

Delegaţiunea cere anularea licitaţieî pentru aducerea apeî la Botoşanî.

D. Ferechide a răspuns delegaţiuneî că va cerceta cele denunţate şi va lua măsurî în consecinţă.

Scandalul de la concursul farmaceutic

Am publicat erî maî multe amănunte cu privire la modul scandalos în care se ţine concursul pentru obţinerea dreptuluî de a deschide farmaciî noui.

In urma apariţiuneî acestuî articol, am primit la redacţie vizita maî multor domnî farmaciştî candidaţî la acest concurs, carî ne-aŭ remis o petiţiune prin care se declară mulţumiţî de modul cum se poartă comisiunea examinatoare.

Printre ceî carî aŭ semnat această petiţiune se află d-niî Curelescu şi Weinhold, adică tocmaî aceî carî se bucură de protecţia comisiuneî examinatoare. Aceştia nicî că puteaŭ face altfel.

•

Din nenorocire însă, pentru d-lor, am primit la redacţie tot aseară şi vizita unora dintre candidaţiî carî aŭ semnat, alăturea de d-niî Curelescu, şi Weinhold sus menţionata petiţie, şi ne-aŭ declarat că n'aŭ iscălit de bună voe, cî siliţî de membriî comisiuneî examinatoare, carî le-aŭ impus sub tot felul de ameninţărî, redactarea uneî dezminţirî la cele zise de noî cu privire la concursul farmaceutic.

D. Roşu, ne declară unul din ceî carî aŭ iscălit petiţia de dezminţire, a venit în sală cu „Adevărul“ în mînă şi prin atitudinea d-sale a făcut pe uniî să formuleze petiţia pe care am fost siliţî s'o iscălim. In faţa acestor lucrurî, urmă domnul în chestie, fuî silit să iscălesc petiţiunea redactată de însăşî comisiunea examinatoare; de bună voe n'aşî fi iscălit nicî odată o astfel de petiţie, de oare-ce toate cele scrise de „Adevărul“ în chestia concursuluî farmaceutic sunt purul adevăr.

•

După cum dar se vede, petiţia ce nî s'a prezentat la redacţie este opera cîtor-va candidaţî protejaţî, în înţelegere cu comisia examinatoare, care şi-a permis pînă să şi silească pe uniî candidaţî să iscălească această petiţie.

Acest caracteristic incident este cea maî puternică dovadă că la concursul farmaceutic se petrec lucrurî foarte puţin corecte.

Vom reveni.

Inf.

Libertatea preseî

Citim în „Liberalul“, organ oficios al guvernuluî:

De vre-o cîte-va zile, ziaruluî „Adevĕrul“ i se opreşte vînzarea cu numărul în gara de Nord, din ordinul d-luî şef al găreî.

Facem abstracţie de „motivele“ carî aŭ determinat pe d. şef al găreî de

---

FOIŢA ZIAR. „ADEVARUL“

No. 35

Jacques Vingtras

roman de

Jules Valles

Partea a doua

BACALAUREATUL

Anî de tinereţe

V

Haina verde

Şi din pricina hainelor mi s'a întîmplat asta!...

Le-am primit de la Nantes azî de dimineaţă. Mi le-a trimis mama.

Şi mie mi se părea că am înfăţişare cum se cade.

E vina bluzeî mele.

Ce e drept am dat numaî 20 de banî pe ea.

De m'aş fi văzut.

Am puţin gust; ştiŭ ce e frumos şi ce e urît...

Pînă una alta am rămas de rîs.

Imî vine să mă duc să mă înec...

Să fi fost bărbat, îl pălmuiam.

Adorm.

Mă deşteaptă factorul.

— O scrisoare, d-le Vingtras!

. . . .

Să crez ochilor?

Să vedem ce e!

„Hotelul celor patru naţiunî“

„Scumpe domnule,

„Mî-e ruşine de mine. Mî-e teamă să nu te fi atins. Nu mă liniştesc pînă ce nu 'mî veî spune că nu aî văzut în rîsul meŭ de cît o veselie de fată.

„Fă-mî plăcerea — ca să văd că nu eştî supărat, de vino pe la noî, la cincî; sînt singură cu mama. Pensionariî nu vin la ceasul acela şi ast-fel voî putea a'ţî cere maî uşor iertare.

„Apoî veî mînca cu noî.

Alexandrina Mouton.

A fost încîntătoare.

Acum mî-ar părea răŭ de nu mî-ar fi trimis mama haina verde şi vesta galbenă.

O iubesc!

Cum s'a întîmplat?

Nicî eŭ nu ştiŭ.

Ştiŭ numaî că în seara aceia ca să se pedepsească şi maî mult, m'a ţinut lîngă ea.

I-am spus cum mî-a venit să mă arunc în gîrlă; că mama mă împinge la sinucidere cu hainele pe care mi le trimite.

I-am maî spus multe.

O parte din istoria copilărieî mele a făcut să i se umple ochiî de lacrîmî.

— Oh! ce răŭ îmî pare că te-am mîhnit, zise ea.

Şi îmî luă mîna.

Mî-o strînse tare.

Inainte de masă arătasem ce putere aveam în mînă.

Ridicasem greutăţî marî.

Acum mîna aceia tremura ca o frunză.

La un moment, ochiî noştri îşî spuseră ce nu cutezaŭ a spune buzele..

Degetele ni se despărţiră dar inimile ni se uniră.

Mă duseî în toate serile pe la ea.

Mănînc şi iaŭ cafeaua acolo.

Ba am adus şi cufărul — aşa a vrut ea.

Petrec la oţelul Mouton o viaţă foarte fericită între iubire şi politică, între capul oacheş al Alexandrineî şi bustul Libertăţeî.

Mama Mouton speră oare să iaŭ pe fiică sa de nevastă?

Tatăl Mouton are oare încredere în viitorul meŭ?

Imî fac credit.

Ba chiar m'aŭ propus unuî Rus care stă la eî, ca profesor de franţuzeşte.

Rusul îmî dă 30 de fr. pe lună.

Nu'l învăţ multă franţuzească dar îî scriŭ într'un stil umflat o scrisoare la fie-care două zile pentru o actriţă după care e nebun.

Va să zică 40 şi cu 30 fac 70.

Am 70 de fr.!...

Daŭ 50 d-luî Mouton care e mulţumit şi face şi cinste.

Păstrez 20 pentru spălat, tutun şi nebuniî.

Din ăştî 20 daŭ în fie-care duminică cîte 2 fr. fostuluî meŭ elev, fiul portaruluî. Tatâ-săŭ a murit şi de n'aş fi eŭ şi unchiul săŭ, un cantonier bătrîn, ar trebui să cerşească.

Imî cîştig viaţa, sînt iubit şi aştept Revoluţia.

VI

Politica şi şcoalele

Iubesc pe ceî carî suferă, — acesta e fondul natureî mele.

Citesc cărţî carî vorbesc de sărăcie şi de suferinţe.

Dar în inima mea a coprins un loc mare credinţa politică, focul republican.

Sîntem maî mulţî „înaintaţî“.

De multe orî ne certăm.

Dar ne împăcăm repede.

Mie îmî zic că n'am entuziasm de două parale.

Eŭ nu sînt entuziast!

Cînd apare „Vocea poporuluî“ mă reped de o iaŭ, şi să ridice cine va o piatră şi să vedem n'o să fiŭ gata şi n'o să strig „aicî“, la apelul celor carî vor baricada?

Voî fi la vreme sub steagul pe care va scri: „să murim şi să învingem“!

Poate că n'am entuziazm de poruncealâ, nu! Dar am focul bineluî şi iubirea lupteî.

Hotelul Lisabona a murit.

Fie-care a plecat încotro a văzut.

Royani s'a amorezat de fata portaruluî şi trăeşte ca un burghez....

Se duc gălăgioşiî de odinioară.

Matusen a fost însărcinat de către moştenitorî să scrie istoria unuî filantrop.

Trăeşte la moştenitorî.

Mi se pare că Angelina l'a înşelat şi l'a părăsit.

Se zice că s'a dus la o rudă, dar ruda asta are mustăţî.

Insă Matusen s'a certat cu moştenitoriî.

De cînd e liber, numaî noî ne auzim prin mahala.

Cursul luî Michelet e cîmpul nostru de bătae.

Intr'o dimineaţă se răspîndeşte vestea că cursul luî Michelet a fost suspendat.

E scris în „Monitor“ ni se spune.

Fu o mare turburare.

Ce facem?

Ce zice Matusen?

— Dar d-ta, Vingtras?

— Să protestăm.

— Da.

— Staî d-le Matusen...

— Ce?

— Aşează-te colea la masă şi scrie.

— Cuî să trimitem protestarea?

— „Vom duce-o la cameră!“

Ideia era a mea.

Ea îmî veni în cap aşa, odată.

Face senzaţie.

Da, da, da!

Matusen a sărit şi a luat o bucată de hîrtie.

Se aşeză să scrie.

Imî zice:

— Ajută-mă,

Mă apropiî de el.

— Eî s'a făcut? ne întreabă ceîl'alţî“.

Nu.

— Haî maî repede.

— Adjectivele se bat în capete... Nu vrea să facem efect urît.

Apoî scrim numaî patru rîndurî.

Iacă ce zicem:

„Sub-semnaţiî protestăm în numele libertăţeî de cugetare şi de cuvînt, contra suspendăriî cursuluî cetăţeanuluî Michelet şi însărcinăm pe reprezentanţiî poporuluî, cărora le trimitem această protestare, să o ofere la tribună.“

(Va urma)

Nord să considere localul gărei ca un pașalâc al săŭ și ca atare să ia, cu de la sine putere, dispozițiunĭ ca aceea care lovește în libertatea presei—saŭ în ziarul care a căzut în disgrația șefuluĭ gărei de Nord.

Noĭ nu avem în vedere de cît faptul brutal în sine.

Cum, în raionul gărei de Nord, Constituția, care garantează libertatea absolută a presei, nu maĭ are putere prin simpla dispoziție a d-luĭ Herescu? Unde am merge, dacă toțĭ șefiĭ de gărĭ s'ar erija în satrapĭ și să oprească vînzarea ziarelor în gările lor respective?

Este de dorit ca d. șef al gărei de Nord să revie la sentimente maĭ bune față de presă și să nu maĭ creează localul gărei ca un domeniŭ al săŭ privat.

Zicem și noĭ bogdaproste că aŭ ajuns și foile oficioase să recunoască odată atentatele ce se fac la libertatea presei și în special la libertatea de a se răspîndi, a ziaruluĭ „Adevĕrul"—și așteptăm să vedem măsurile urgente și energice ce vor lua ceĭ în drept.

Sinuciderea din Cîmpu-Lung

Sinuciderea

Erĭ dimineață, pe la orele 8 și jumătate, s'a sinucis aci tînărul C. Arabolu, student medicinist și elev intern al institutuluĭ medico-militar. Nefericitul student și-a tras maĭ întîiŭ un foc de revolver în regiunea inimeĭ și, cu toate că acea lovitură ar fi fost mortală, peste cel mult o oră, și-a maĭ tras o a doua în tîmpla dreaptă, deasupra urecheĭ. Moartea a fost de astă dată instantanee.

Cauzele

Cauzele acesteĭ sinuciderĭ nu se cunosc pînă acum; se zice că mania sinuciderii ar fi ereditară în familia mortuluĭ; uniĭ bănuesc însă că C. Arabolu ar fi luat această funestă hotărîre într'un moment de mare desperare și durere, provocată de remușcarea ce a simțit văzînd că sfatul dat cumnatuluĭ săŭ d. P. Poșoiu, de a 'șĭ aduce copilul, greŭ bolnav de febră tifoidă, din Bucureștĭ la C.-Llung, a grăbit sfîrșitul copiluluĭ.

Emoția în oraș

In oraș faptul a provocat o puternică emoție și toțĭ sînt îngrozițĭ de marea nenorocire ce a atins familia Poșoiu prin această sinucidere și prin moartea prematură a copiluluĭ eĭ adorat.

Abs.

Buletin atmosferic

Institutul Meteorologic

Bucureștĭ 31 Octombrie, 12 ore ziua.
Inălțimea barometrică la 0°771.9,
Temperatura aeruluĭ—2.°0.
Vîntul slab de la W.
Starea ceruluĭ senin.
Temperatura maximă de erĭ,—2°.
" Minimă de astă-zĭ—13.°
Temperatura a variat la noĭ între—1° și—21°

Timp friguros în toată țara; înghețul s'a menținut toată ziua pretutindenĭ. Temperatura s'a coborît în mijlociu cu 6 grade în toată țara. Cerul senin și timpul frumos toată ziua. Noaptea ger. Temperatura s'a coborît sub—15 grade în cea maĭ mare parte a țăreĭ. La Sinaia frigul a fost de—21 grade. In general la munte a fost cel maĭ mare frig. Barometrul care este foarte ridicat se menține cam la aceiașĭ înălțime.

Astă-zĭ ger; timpul frumos și liniștit în toată țara.

Ediția de seară

Telegrame

— (Serviciul „Agențieĭ Romîne") —

Situația luĭ Badeni

Viena, 31 Octombrie.— Fremdenblatt *constată că aserțiunea* Noiĭ Prese libere *care zice că poziția ministruluĭ Badeni este cu desăvîrșire zdruncinată, oferă o contradicțiune diametralmente opusă realitățeĭ.*

Pacea turco-greacă

Constantinopol, 31 Octombrie.—Dificultățile continuînd în privința navigațiuneĭ și a mărfurilor în transit delegațiĭ grecĭ aŭ cerut intervențiunea ambasadorilor asupra acestor puncte și a altor neînțelegerĭ neregulate încă.

Discursul luĭ Badeni

Viena, 31 Octombrie. — *Camera deputaților.* Contele Badeni, președinte al consiliuluĭ expune că guvernul este gata să susție or-ce proiect, de la or-ce partid ar veni, tinzînd să reguleze pe cale legislativă cestiunea cecho-germană. Guvernul va lua el însușĭ în mînă această cestiune, în cazul cînd propunerile prezentate de diferitele partide nu vor reuși în cel maĭ scurt termen.

Guvernul își va da toate silințele pentru a pune capăt lupteĭ dintre cechiĭ și germaniĭ din Boemia, pe baza unuĭ compromis pacinic între cele două partide. Dacă această declarațiune, adaogă contele Badeni, dă loc să creadă că nicĭ eŭ, nicĭ guvernul nu suntem pe drum de a dispare, nu pot face nimic, dacă lucrul vă contrariază.

Președintele consiliuluĭ declară apoĭ că guvernul nu se va lăsa a fi mișcat de scenele camereĭ, orĭ-cât de regretabile ar fi ele!

In ceea ce privește naționalitatea germană și poziția ce ĭ se datorează în Austria, guvernul care își dă toate silințele pentru a ține seamă de cererile tutulor naționalităților negermane din Austria, nu va perde din vedere datoriile sale față de naționalitatea germană în Austria.

Contele Badeni esprimă convingerea sa că atitudinea opozițieĭ germane nu pleacă din rea voință, dar că deputațiĭ sunt silițĭ la aceasta de alegătorĭ, lor—și roagă pe deputațiĭ opozițieĭ să se întrebe dacă atitudinea lor răspunde bine scopuluĭ lor și dacă încetarea lupteĭ nu ar răspunde maĭ bine intereselor alegătorilor. (Aplause viĭ la dreapta).

D. Zallinger, în numele clubuluĭ catolic al poporuluĭ german, propune să se treacă la ordinea zileĭ asupra punereĭ sub acuzație a miniștrilor, exprimînd dorința că este de prima necesitate de a se elabora un regulament pe cale legislativă asupra cestiuneĭ limbelor.

D. Hortis, italian și d. Baernreither, reprezentant al mareĭ proprietățĭ germane, propun să se treacă la ordinea zileĭ, primul adăogînd că nu este loc de a se urma calea aleasă de fostele guverne și de acela actual la putere, și al doilea declarînd că purtarea guvernuluĭ nu este aprobată.

Discuția este închisă.

Camera deputaților adoptă cu 177 voturĭ contra 171, moțiunea d-luĭ Packack, cech, declarând că, camera trece la ordinea de zi pură și simplă asupra cerereĭ de punere sub acuzație a miniștrilor.

Abrahamovici președinte

Viena, 31 Octombrie Camera deputaților. *D. Abrahamovici, vice președinte este ales președinte cu 186 voturĭ. Din 318 votanțĭ. Dreapta aplaudă cu entusiasm.*

Viena 31 Octombrie. Camera deputaților. *Noul președinte al Camereĭ, d. Abrahamovici, polonez, mulțumește adunăreĭ că l'a chemat la acest post. Expune că prima sa datorie este de a îmbunătăți trista situație parlamentară actuală. Această îmbunătățire nu se poate obține prin victoriea saŭ înfringerea vre uneĭ partide ci printr'o înțelegere pacinică între toțĭ, și o bună voință reciprocă basată pe ideia statuluĭ austriac.*

Aplause viĭ izbucnesc la dreapta, Singa a părăsit sala înainte de discursul d-luĭ Abrahamovici.

Camera reia discuția asupra punerea sub acuzația ministeruluĭ

Președintele consiliuluĭ, contele Badeni, ia cuvîntul.

Ședința continuă.

Țarul și duc. de Baden

Carlsruhe, 31 Octombrie. — *Gazeta de Carlsruhe* zice că instalarea permanentă a legațiuneĭ rusești la Carlsruhe în loc de Stuttgart, dovedește bunele relațiunĭ ce există între curțile din Petersburg și din Carlsruhe.

Negocierĭ în această privință se urmează de mult timp între miniștriĭ afacerilor străine aĭ celor două țărĭ.

Suprimarea instrucțieĭ secrete

Paris, 31 Octombrie.— Camera a adoptat propunerea votată de Senat tinzînd la reforma coduluĭ de instrucție criminală, suprimîndu-se instrucția secretă. — Un advocat va trebui să asiste la fie-care interogatoriu al preveniților.

Papa și Germania

Roma. 31 Octombrie. — Papa a primit pe d. de Bülow, secretar de stat german; audiența a ținut 40 de minute. — Papa a primit apoĭ pe d-na de Bülow,— d. și d-na Bülow a făcut apoĭ o vizită cardinaluluĭ Rampolla.

De pretutindeni

Constantinopol, 31 Octombrie. — Ziarele turceștĭ anunță numirea d-luĭ Raffauf, consilier prusian, ca sub-secretar de stat al finanțelor.

Constantinopol, 31 Octombrie. — Sultanul a conferit conteluĭ Muraview, marele cordon al ordinuluĭ Osmanieĭ cu briliante.

Berlin, 31 Octombrie.—„Norddeutsche Allgemeine Zeitung" confirmă știrea după care aghiotantul general al sultanuluĭ, Tewfik-pașa, va înlocui pe Galib-bey ca ambasador la Berlin.

Friederichsruhe, 31 Octombrie. — Știrile alarmante asupra sănătățeĭ prințuluĭ de Bismark sînt lipsite de temeiŭ. Starea sa de sănătate este destul de bună.

Ultime informațiuni

In ședința de la 16 Octombriea Sinoduluĭ s'a procedat, între altele, și la alegerea diferitelor comisiunĭ. Rezultatul este:

In comisiunea de petițiunĭ sînt aleșĭ: P. S. Episcop al Romanuluĭ, P. S. Meletie Gălățeanu și P. S. Nifon Ploeșteanu.

In comisiunea pentru cercetarea cărților didactice religioase sînt aleșĭ: P P. S. S. Pimen Piteșteanu, Atanasie Craioveanu și Conon Bacaoanu.

In comisiunea pentru luarea socotelilor tipografieĭ și ale „Revisteĭ„ S-tuluĭ Sinod sînt aleșĭ: P P. S S. Episcopĭ de Hușĭ, de Argeș și P. S. Athanasie Craioveanu.

In comisiunea pentru cercetarea cărților de cîntărĭ biserceștĭ, după propunerea I. P. S. Mitropolit Primat, sînt proclamațĭ P P. S S. Episcopiĭ de Roman, de Argeș și P. S. Nifon Ploeșteanu.

Budgetul penitenciarilor din țară a fost mărit în mod considerabil, din cauză că nutrimentele s'aŭ scumpit foarte mult.

Asociația studenților din țară a hotărît să țină la P.-Neamț o conferință în chestia națională.

Vor vorbi d-nu Herovanu și Cădere.

Data cînd va avea loc această conferință încă nu s'a fixat.

Maĭ multe persoane ni se plîng că d. Chivețeanu, archivar la direcția I de la ministerul de instrucțiune publică, se poartă foarte puțin politicos cu lumea care are afacerĭ la archiva ministeruluĭ.

Recomandăm d-luĭ Popescu pe acest funcționar și sperăm că va lua măsurile cuvenite.

D. dr. Felix, șeful serviciuluĭ sanitar superior, a ordonat medicilor comunalĭ din Capitală să facă o inspecție minuțioasă la toate fabricele de sifoane,—aceasta în vederea materialuluĭ prost pe care fabricanțiĭ îl întrebuințează la fabricarea apeĭ gazoase.

Generalul Arion a trimis un ordin circular tuturor regimentelor din corpul II de armată prin care cere cu toate cazărmile să fie desinfectate cu cea maĭ mare grijă și că, la cele maĭ micĭ siptome de febră ce s'ar prezenta, să informeze comandamentul.

Consiliul județean de Dîmbovița nu s'a întrunit încă din cauză că majoritatea membrilor carĭ compun acest consiliŭ sînt supărațĭ în contra d-luĭ Bucșineanu, directorul prefectureĭ d'acolo, care se poartă foarte răŭ cu membriĭ consiliuluĭ județean. Aceștia s'aŭ și plîns ministruluĭ de interne.

In județul Constanța, incendiurile nu maĭ aŭ sfârșit.

In fie-care zi sosesc rapoarte la ministerul de interne prin carĭ se anunță noui incendiurĭ provocate de țăraniĭ bulgarĭ carĭ, pentru a se răzbuna în contra conlocuitorilor românĭ, le incendiază casele și grânele.

Am arătat alaltă-erĭ că primăria a luat dispozițiunele absurde de a închide toate depozitele de lemne de foc ce se află în centrul capitaleĭ.

Acum aflăm că șeful poliției comunale Zaharia a și sechestrat toate aceste magazii.

Gheșeftarul Zaharia s'a grăbit să îndeplinească dispozițiunea primaruluĭ pentru că știa că din această daraveră vor eși pentru d-sa multe sutișoare de leĭ.

Ast-fel depositarul unuĭ magazĭ de lemne din dosul Cișmigiuluĭ, împreună cu alțĭ doĭ domnĭ au umblat toată ziua cu trăsura No. 185 pe la toate magaziile de lemne, propunînd la toate depozitele să se înscrie într'o listă ce-o aveaŭ la îndemână cu câte două-zecĭ de leĭ, ca să'ĭ dea luĭ Zaharia, șeful poliției comunale, ca să intervie apoĭ pentru ca depozitariĭ să fie din noŭ lăsațĭ să vîndă marfa.

Atragem atențiunea primaruluĭ capitaleĭ asupra aceșteĭ potlogăriĭ a iubituluĭ săŭ Zaharia și cerem cu insistență ca să se pună capăt acestor șantagiurĭ nerușinate.

D. Alex. Pandele, licențiat în științele naturale și actual profesor la seminarul din Curtea de Argeș este transferat la gimnasiul din Giurgiŭ.

D-ra Lucreția Theodorină, studentă absolventă a facultățiĭ de filosofie, se numește profesoară suplinitoare la catedra de limba germană din Roman.

Ministerul de culte a făcut cunoscut astăzĭ tuturor direcțiunelor școalelor primare și secundare din țară, că or-ce elev va fi atins de boală să fie izolat de școală și în același timp să se facă cunoscut Ministeruluĭ acest lucru.

Atragem atenția cititorilor asupra rubriceĭ* Viața bucureșteană, *publicată în pagina V-a a număruluĭ de față.

Femeia Anica Toader I. Orghidan a fost trimisă înaintea curțeĭ cu jurĭ din Neamtu, pentru că a omorît două copile.

Judecătorul de instrucție conchisese la neurmărire de oare-ce nu s'a putut stabili mobilul și se crede că ar fi alienată.

In urma opozițieĭ procuroruluĭ general, camera a trimis'o în judecată curțeĭ cu jurĭ.

Evreiĭ din Iașĭ aŭ hotărît ținerea uneĭ întrunirĭ publice pentru a protesta în contra legilor d-luĭ Haret și Berendeiŭ.

Intrunirea va avea loc duminecă 9 Noembrie.

Administrația comunală din Iașĭ a fost înștiințată de casierul comuneĭ, că în casă nu se află de cît 36,000 de leĭ, pe cînd plățile pentru ziua de 1 Noembrie se urcă la 270,000 de leĭ.

Staŭ bine ceĭ de la Iașĭ!

Mîine la orele 10 d. a. se vor întrunĭ, în palatul Ateneuluĭ Romîn, profesoriĭ secundarĭ.

Se va discuta proectul de lege pentru școalele secundare.

Procurorul general de la curtea de apel din Iașĭ a trimis înaintea aceșteĭ curțĭ pe Teodor Talianu, fost polițaiŭ al urbeĭ Bacăŭ și pe V. Ionășoiŭ, fost sub-comisar, pentru că ambiĭ, în calitate de ofițerĭ aĭ poliției judiciare, aŭ maltratat, cu ocazia cercetăreĭ unuĭ ultrag, pe evreiĭ Rozenfeld și David Golștein.

Se știe că Talianu și Ionășoiu aŭ fost condamnațĭ de tribunalul Bacăŭ, dar că curtea de apel din Iașĭ a infirmat hotărîrea, de oare ce tribunalul n'avea competința să judece pe niște ofițerĭ aĭ poliției judiciare.

Acum însă judecătorul de instrucție, reluînd afacerea, a trimis pe Talianu și pe Ionășoiu înaintea Curțeĭ de apel, care este singurĭ competinte a'ĭ judeca.

Țăraniĭ de pe moșia d-luĭ Iamandi, din jud. Vasluiŭ, amenință cu răscoala generală dacă nu li se va face dreptate.

Eĭ cer ca să li se inapoieze pămînturile ce le-aŭ fost luate de către d. Iamandi.

Prefectul de Vasluiŭ a cerut instrucțiunĭ telegrafice în această privință de la ministerul de interne.

D. Averescu, fost director la școala de războiŭ din Capitală, actualmente bursierul statuluĭ la Berlin, lucrează la o carte militară care va trata despre *Strategia militară.*

Consiliile județene din R.-Sărat, Brăila și Vlașca aŭ fost închise de oare-ce aŭ sfîrșit toate lucrările.

Miniștriĭ aŭ căzut în fine de acord asupra persoaneĭ care să fie numită prefect de Dâmbovița.

Fericitul care va lua direcția afacerilor acestuĭ județ este d. Atanasiu, avocat la Târgoviște și un liberal înfocat.

D. Atanasiu este protejatul d-luĭ Gogu Cantacuzino.

D. Panait Zosin va ține mîine la orele 2 p. m., o conferință în localul școaleĭ primare din str. Clemențeĭ și va vorbi despre: „Superioritatea minorităților".

Comercianțiĭ de petrol din Iașĭ, imitând pe ceĭ din capitală, aŭ format și eĭ un cartel, urcând prețul petroluluĭ.

N'a fi oare timp ca să se pună capăt exploatărilor populațieĭ sărace?

D-niĭ Ștefan Ioan și Halita inspectorĭ școlarĭ aŭ plecat în inspecție prin Oltenia.

Eĭ se vor reîntoarce Lunĭ în Capitală.

Astă-zĭ au plecat cu un tren special la Craiova spre a lua parte la înmormântarea luĭ G. Chițu d-niĭ Miniștriĭ Sturdza, Stolojan, Brătianu și d. Saligny, directorul general al căilor ferate,

Parchetul din Iașĭ a oprit tutulor samsarilor de procese intrarea în palatul de justiție de acolo.

Printre funcționariĭ de la serviciul telegrafic din Capitală s'a declarat febra tifoidă.

Maĭ mulțĭ funcționarĭ sînt bolnavĭ de această boală.

Mediciĭ comunalĭ aŭ fost însărcinațĭ să facă o inspecție în localurile aceșteĭ instituțiunĭ.

Ministerul de războĭ a pus în vederea tuturor șefilor de corpurĭ de armată, că autoriză căsătoriile ofițerilor carĭ trăesc de multă vreme în combinagiŭ și cu copiĭ, cu dispensă de dotă.

Măsura a fost luată, în vederea legitimăreĭ copiilor născuțĭ din aceste concubinagiĭ.

Din Bacău primim știrea că la gimnaziul d'acolo bîntue cu furie anghina difterică.

Medicul comunal din acel oraș cu toate că a fost bine informat despre acest lucru, totușĭ n'a luat încă nicĭ o dispozițiune pentru ca școala să fie închisă.

Maĭ mulțĭ elevĭ aŭ murit de anghină difterică.

Ce zice d. dr. Felix?

Astăzĭ se începe la spitalul militar din Capitală proba în scris a medicilor veterinarĭ militarĭ carĭ aspiră la gradul de major.

Sînt 5 candidațĭ și anume căpitaniĭ Budurescu, Proreanu, Boboc, Gavrilescu și Murgescu.

Comisia examinatoare se compune din d-niĭ col. Fotino președinte, locot.-coloneiĭ Popescu, Bădulescu, majoriĭ Stihăianu și Colben, membri.

Informațĭ că în librăria Luis din Focșanĭ se citesc ziarele gratis, invităm pe depozitarul nostru de a lua cele maĭ grabnice măsurĭ pentru a stârpi acest urât obiceĭ; contrariŭ vom lua noĭ dispozițiunile cuvenite.

Febra tifoidă în Capitală

In urma știrilor alarmante despre mersul epidemieĭ de febră tifoidă din Capitală, unul din redactoriĭ noștri a intervievat pe d. dr. N. Georgescu, medicul șef al Capitaleĭ și vice-președintele consiliuluĭ de igienă și salubritate publică, care cu multă bună-voință și fără șovăire a răspuns la toate chestiunile, a dat detaliĭ, date și cifre certe după buletinele statistice ale mersuluĭ boaleĭ.

— De cînd s'a observat, d-le doctor, întreabă redactorul nostru, că febra tifoidă ia un caracter epidemic?

— D-le, răspunde d. doctor Georgescu, sînt 10 zile cînd în Capitală n'aveam maĭ mult de cît vre-o 14 cazurĭ de febră tifoidă. Aflînd însă cum că uniĭ doctorĭ nu se conformaŭ articoluluĭ 1 din regulamentul sanitar, am anunțat formal pe toțĭ d-niĭ mediciĭ din Capitală și în maĭ multe rîndurĭ și chiar particular le-am scris să se conformeze art. 1 din regulament, căcĭ în caz contrar mă voĭ găsi silit să uzez de drepturile pe carĭ mi le acordă legea.

Și, aproape imediat după aceste invitațiunĭ, maĭ toțĭ d-niĭ mediciĭ aŭ început zilnic a'mĭ declara câte 2—3—4 și chiar până la 7 cazurĭ de boală, ast-fel ca astăzĭ mă pomenesc cu ***104 cazurĭ de febră tifoidă numaĭ în oraș.***

— Dar în spitale câte cazurĭ sunt?

— In spitale, după buletinul de azĭ dimineață, avem 161 bolnavĭ, din carĭ 59 bărbațĭ, 52 femeĭ și 50 soldațĭ instalațĭ prin spitalele militare.

Decĭ, după cum vedețĭ, e absolut exagerat numărul ce l'am cetit în unele ziare.

— Carĭ aŭ fost primele măsurĭ pe carĭ le ațĭ luat?

— După regulamentul sanitar, orĭ unde se ivește un caz de vr'o boală molipsitoare, imediat trimitem etuva și medicul comunal, carĭ procedează la complecta desinfectare a locuințeĭ. Or, acum zece zile, după cum n'aveam de cît 14 cazurĭ, locuințele în carĭ se aflaŭ aceĭ bolnavĭ eraŭ desinfectate, ast-fel după cum ne prescrie regulamentul sanitar. Din ziua în care însă aŭ început să nĭ se facă cunoscut și alte cazurĭ, urmăm regulat și de urgență cu dezinfectarea locuințelor și izolarea bolnavilor.

Citițĭ **Mica publicitate** din **pagina VI**

*

Ce măsurĭ nouĭ ațĭ maĭ luat acum în urmă? Izolarea se va face suficientă?

— Măsurĭ toemaĭ nouĭ n'am putut lua, din cauză că în tot d'auna am întrebuințat mijloacele cele maĭ practice și maĭ sistematice. Ceia ce am maĭ cerut în ședința consiliuluĭ sanitar de aseară e *numirea încă a 3 medicĭ comunalĭ auxiliarĭ și a 9 agențĭ sanitarĭ pe lîngă aceĭ 9 ceĭ avem deja.* In ce privește izolarea, cu ceĭ bolnavĭ la locuințele lor, o facăm pe cît ne permit mijloacele, iar pentru ceĭ carĭ vor să se caute afară din casă, avem lazaretele de la Colentina și pavilioanele de la spitalul de copiĭ.

*

— Carĭ credețĭ că sînt cauzele carĭ aŭ dat naștere epidemieĭ? Nu cumva e apa?

— De cînd sînt eŭ medic șef al comuneĭ, am observat mersul maladiilor epidemiforme în capitală și, consultînd statisticele, am observat că febra tifoidă există în Capitală de zecĭ de anĭ în urmă; așa în anul 1878 am avut 810 cazurĭ mortale de febră tifoidă și 250 de tifos.

Și ast-fel a mers, scăzînd, până când în anul 95 nu avem de cât 37 morțĭ de febră tifoidă. Așa dar, vedețĭ că nu e apa cauza epidemiĭ, căcĭ, dacă ar fi așa, cum vă explicațĭ că cu aceiașĭ apă în anul 95 mor numaĭ 37 de febră tifoidă și în anul 96 se urcă iarășĭ numărul la 91? Vedețĭ prin urmare că nu apa poate fi cauza.

In anul acesta, vă pot afirma, cu precizie, cauza epidemieĭ provine de la multele ploĭ și inundațiĭ carĭ aŭ avut loc în țară. Și frigul recent și brusc este o cauză, care a contribuit mult la desvoltarea epidemieĭ. Aci în Capitală însă, una din principalele cauze este și starea de murdărie în care se află orașul și care poate da naștere la epidemiĭ și maĭ grave.

In centru saŭ la mahalale sînt maĭ frecuente cazurile.

— S'aŭ observat foarte multe cazurĭ provenire din provincie; ca să precizăm însă, nu se poate, din cauza că atît prin hotelurĭ și școlĭ cît și prin mahalalĭ există maladaia.

— Este adevărat că în școala militară de aplicație am fost câte-va cazurĭ mortale?

— E absolut inexactă această știre dată de unele ziare. In acea școală n'am avut maĭ mult de cât 4 bolnavĭ, termină d. dr. Georgescu, din carĭ 3 s'aŭ trimis spitaluluĭ militar și 1 acasă.

M'am despărțit de d. dr. Georgescu, mulțumindu'ĭ de amabilitatea ce a avut să'mĭ răspundă la întrebările ce i le-am făcut și încredințîndu-mă încă odată că mersul epidemieĭ nu este așa de alarmant.

Fil.

ERNESTINE GRUMBERG
JANCU FONDIANER
LOGODIȚI
Neguleștĭ *Piatra-Neamțu*
In locul orĭ-căreĭ alte invitațiunĭ

Sinuciderea d-neĭ Goilav

Alaltă-erĭ s'a sinucis la Botoșanĭ d-na Goilav. Iată ce aflăm cu privire la această sinucidere:

D-na Ștefan Criste Goilav încă de astă vară a căzut într'o mare melancolie, din cauza boaleĭ soțuluĭ, săŭ care boală părea foarte gravă. De și soțul s'a întors bine din străinătate, totușĭ melancolia d-neĭ Goilav s'a agravat din ce în ce maĭ mult și în timpul din urmă ajunsese la ideĭ fixe.

*

Imprejurările sinucidereĭ sînt următoarele: D-na Goilav în noaptea de 29 spre 30 Octombrie a dispărut din casă, a făcut pe jos vr'o oră pînă la linia ferată care trece pe moșia Călimăneștĭ și acolo și-a pus capul pe șine cînd era să treacă trenul. Familia a căutat'o toată noaptea și abia a 2-a zi s'a găsit cadavrul.

*

D-na Goilav lasă 4 copiĭ. Sinuciderea sa se explică prin nevropatie, de care aŭ fost afectațĭ maĭ mulțĭ membri aĭ familieĭ. Un frate al d-neĭ Goilav s'a sinucis acum 4 anĭ la moșia Epurenĭ din jud. Botoșanĭ; un văr al săŭ, sergentul Misir, s'a sinucis acum 2 anĭ în Iașĭ, la hotel Dacia.

BURSA

(Prin fir telegrafic)

din Streinătate — *din Bucureștĭ*

31/12 Octombrie 1897.

Napoleonul Fl	9 595
Ruble . . . "	127.37
Credit Anstalt "	358.75
" fonc. austr.	4'6. "
" ungar "	387, "
Drum fier austr.	383.50
Lombards. . "	79. 0
Alpines. . . .	283.00
Losurĭ turceștĭ	61.70
Rentă perp. aus.	102.50
" arg. austr.	102 85
" aur " "	122.90
" "-ung. "	122.20
FRANCFORT	
Rentă Rom. 5%Fl	01.40
" " 4% "	93.10
BERLIN	
Napoleonul . "	—
Ruble . . . . "	217.
Disconto . . . "	199.10
Schimb. Londra	20.205
" Paris "	80.80
" Amsterdam	168.90
" Viena "	16 .80
" Belgia "	80.40
" Italia "	78.75
Ren. Rom. 5% "	101, "
" " 1890 4% "	91.80
" " 1894 4%	92. "
" " 1896 4%	92.6
Imp. mun. Buc. "	100.70
PARIS	
Banca Otomană "	592.50
Los turceștĭ. "	111.50
Impr. Egyptian "	—
" Helenic "	—
Drum de fier aus.	720 "
Alpines. . . . "	986. "
RentaFran. 3½%	106.75
" " 3% "	103.67
Ren. Rom. 5% "	108.30
" " 4% "	93,50
" " 1896 4% " "	—
Ren. Italiană "	94.52
" Ungară "	—

Impr. de stat romîne		
5%	Renta perpetuă	leĭ 104
5% "	amor. 1881 "	101
5% "	" (Im. 1892 "	102½
5% "	" din 1893 "	10¾
4% "	" 1-94 int. "	95½
5% "	" (Im. 32½ milioane) "	91
4% "	" (Im. 50 milioane) "	93½
4% "	" (Im. 274 milioane) "	93½
4% "	" (Im. 45 milioane) "	92½
4% "	" (Im. 120 milioane) "	93½
4% "	" (Im. 90 milioane) "	99
5%	C. F. R. (Conv Schuldverschreib)	
6%	Oblig. Stat (Conv. rurale) "	102
Imprumuturĭ de orașe		
5%	Oblig. Comuneĭ Bucureștĭ 1884	leĭ 93½
5%	Oblig. Comuneĭ Bucureștĭ 1884 "	—
5%	Oblig. Comuneĭ Bucureștĭ 1888 "	—
4%	Oblig. Comuneĭ Bucureștĭ 189 "	[illegible]
	Idem Idem 1896 "	97¼
Imprumuturĭ de societățĭ		
5% "	Scr. fonc. rurale	leĭ 9 [illegible]
5% "	" urb. Buc. "	90½
5% "	" " Iașĭ "	87
Acțiunĭ		
	Banca Naț. Romînieĭ	leĭ 1899
	Banca Agricolă	" 237½
	Banca Romînieĭ "	—
	Soc. Asig. Dacia-Rom. "	410
	" " Națională "	456
	" " rom. Patria "	105
	" rom. con. luc. p. "	156
	" de Basalt artific. "	385
	" Lotea "	—

OFICIALE

* D. Ioan Zacharof, licențiat în drept și actual șef de biuroŭ la primăria capitaleĭ, este numit în funcțiunea de cap de biuroŭ clasa II în direcțiunea administrațiuneĭ județiane și comunale din ministerul de interne, în locul vacant.

ULTIMA ORĂ

Cenzura în gara de Nord

D. Const. Mille a depus azĭ, în mîna d-luĭ procuror general Stătescu, următoarea plîngere în potriva abuzivuluĭ șef al găreĭ de Nord, Herescu. D. Stătescu a și ordonat facerea anchetei și după aceasta va deschide acțiune publică în potriva imbeciluluĭ Herescu. Iată petițiunea:

Domnule procuror-general,

Depun plîngere pentru abuz de putere în contra șefuluĭ găreĭ de Nord, d-l Herescu, care cu de la sine putere a suprimat, în gara de Nord, vînzarea ziaruluĭ *„Adevĕrul"*.

Aceasta s'a făcut în primul rînd dînd ordin chioșcaruluĭ găreĭ de Nord ca să nu vînză ziarul *„Adevĕrul"* sub amenințare că 'l gonește din gară și în al doilea rînd gonind cu hamaliĭ atît pe vînzătoriĭ carĭ i-am trimis eŭ, cît și oameniĭ meĭ de serviciŭ carĭ îĭ trimisesem să vînză *„Adevĕrul"*.

Despre acest fapt știŭ:

Inspectorul polițienesc Al. Bagdat, comisarul secțieĭ din gară, funcționariĭ meĭ Iosef Petreanu și Heller și oameniĭ meĭ de serviciŭ, precum și vînzătoriĭ ale cărora nume le voĭ da la anchetă.

Mă constituĭ parte civilă.

Primițĭ etc.

Pe această petițiune d. procuror general a pus următoarea rezoluțiune:

D-luĭ prim procuror pentru a cerceta cazul și a ne relata.

(ss). procuror general, *St. Stătescu.*

D. prim procuror C. Sărățeanu a și dat ordin ca abuzivul șef al găreĭ de Nord dimpreună cu martoriĭ să fie citațĭ.

Tifosul

D. dr. Felix a cerut să se închidă toate școlile, de oare-ce tifosul face progrese enorme.

In consiliul de miniștri ținut erĭ s'a discutat această chestie și s'a respins propunerea d-luĭ dr. Felix ca să nu se alarmeze prea mult lumea.

*

La azilul Elena Doamna secția profesională s'aŭ bolnăvit de tifos 9 fete, dintre carĭ șase aŭ și fost trimise la spital.

De asemenea s'aŭ trimis la spital și treĭ fete bolnave de tifos din institutul Dobrescu.

ECOURĬ

◆ D. *Alfons Brociner*, anunță d-lor doctorĭ și farmaciștĭ, precum și numeroșilor săĭ amicĭ și cunoscuțĭ că s'a stabilit ca farmacist în „Paris" (7 rue des Trois-Bornes) și că se pune la dispoziția lor pentru orĭ ce comande concernînd „Medicina și farmacia".

545

Noutățile zileĭ

Din Capitală

Mîine 2 Noembrie, ora 2 p. m., societatea „Junimea studioasă medicală" va ține ședința de deschidere a anuluĭ 1897—98, în localul eĭ din palatul „Naționala" la ordinea zileĭ fiind: Cuvînt de deschidere al d-luĭ președinte Vittner C.; conferința d-luĭ Kovler despre „Hematocel pelvian", sarcină extra-uterină, cu prezintarea foetusuluĭ; apoĭ se va proceda la votarea de nouĭ membri și se vor discuta unele chestiunĭ importante pentru societate.

Din străinătate

Afacerea Dreyfus.

Ziarul „Figaro" anunță că acel comunicat al guvernului care ne-a sosit și nouă prin telegraf, s'a dat verbal. Din astă pricină diferite ziare l-aŭ adus în diferite felurĭ. Pentru a redija un text definitiv, primul-ministru a hotărît să convoace un consiliŭ.

Comunicatul guvernuluĭ a scos pe Scheurer-Kestner din impasibilitatea sa. El a mers la ministerul de justiție căruia i-a încredințat documentele pe carĭ se bizue cînd proclamă nevinovăția ex-căpitanuluĭ.

†

In Africa de Est sînt marĭ antagonizme între Franța și Anglia. E un vechiŭ obiceĭ englezesc, ca în fiecare an la banchetul ce se dă în Guildhalle în onoarea lorduluĭ-major noŭ ales, premierul să rostească un discurs politic. Marchizul Salisbury a rostit în anul acesta discursul săŭ, din care trebue relevat maĭ ales pasagiul privitor la diferendele franco-engleze în Africa. Aceste diferende aŭ dat aproape loc la o ciocnire înarmată.

Despre relațiunile dintre Anglia și marile puterĭ, a zis premierul, e maĭ bine să tăcem, dar atîta trebue să spunem că Anglia nu poate tolera ca să i se încalce nicĭ cele maĭ neînsemnate dintre drepturile sale. Această declarațiune a marchizuluĭ a făcut o impresie neplăcută la Paris.

†

Ziarele rusești anunță o serie de reforme prin carĭ se acordă diferite concesiĭ evreilor din Rusia. Ast-fel se schimbă legea că ovreiĭ n'aŭ voe să se stabilească în Siberia, dispunîndu-se ca aceĭ dintre ovreĭ carĭ ar avea titlurĭ academice saŭ de școlĭ secundare să se poată stabili orĭ unde vor. De asemenea se permite voiajorilor ovreĭ și maĭ ales acelora carĭ cumpără hameiŭ, ca să se oprească în orĭ ce oraș ar vroi. In sfîrșit guvernul rusesc a hotărît ca tineriĭ ovreĭ să fie primițĭ de acum înainte în număr maĭ mare în universitățĭ, școlĭ superioare și farmaciĭ.

VIAȚA BUCUREȘTEANA

Teatrul Național.—Hugo.

Am intrat o seară la Teatrul Național unde se juca o piesă originală într'un act, „Floarea de piatră", saŭ „Floarea Regineĭ" saŭ maĭ bine zis „Lănărica", datorită unuĭ domn din societate, dl. Mișu Polizu. Această împrejurare a avut darul de a atrage din întîmplare un public tot o dată maĭ numeros și maĭ ales de cît pînă acum. Alcătuirea scenaruluĭ și dialogul poate cum-va banal—însă destul de plăcut ale autoruluĭ romîn, aŭ fost primite cu bună voință și cu aplause. Spectacolul s'a terminat cu „Unchiul Bidoșon" o farsă nesărată și trivială—prea repede jucată—ca să fim dreptĭ și indulgențĭ, însă nedemnă cu desăvîrșire de scena unuĭ teatru subvenționat de stat. Sigur sînt decĭ, că grație numaĭ simpatiilor de carĭ se bucură d-l. Polizu și talentul săŭ exclusiv, aŭ fost cauza folositoare la vînzarea biletelor.

Avant-scenele eraŭ ocupate de prințul și princesa Grigorie Sturdza, de domniĭ și doamnele Mișu Polizu și C. Tătăranu; în benoare, doamna Zoe de Lenș cu doamna I. Negruzzi, d-na Ștefănescu Sarigny cu d-șoara Margareta Polizu, fiica autoruluĭ, d-na general Candiano Popescu, d-l. și d-na Robescu, d-na și d-l. colonel Aronovicĭ, d-l. și d-na Alex. Brăiloiŭ, d-niĭ Menelas Ghermani, Petrovitz-Armis, I. Alexandrescu, dl. Petrașcu, dl. și d-na Dr. Habudeanu, doamna Smara etc. etc. Cu prilejul aceșteĭ serate, am observat că printre doamnele ce ocupaŭ fotoliurile de orchestră, două luase inițiativa uneĭ mode de care nimenĭ nu se va plînge; d-nia lor aŭ avut curagiul să vie la spectacol fără pălărie pe cap și bine ar fi ca această modă să fie primită de societatea noastră: bărbațĭ și femeĭ vor avea un cîștig, cu toțiĭ vor putea să vadă pe scenă și în deobște femeile vor fi însă gingașe cu podoaba uneĭ coafurĭ naturală, de cît cu un bagagiŭ alcătuit de modiste cu meșteșug, ceia ce e frumos la Capșa, pe stradă saŭ la șosea.

Am trecut și pe la Bulevard unde programul, neschimbat încă, atrase, cu toate acestea, destulă lume veselă și încîntată de farsele luĭ Hilaris Tordent și cîntările „fin de siècle" ale d-neĭ Fagette. Insă lumea din societate lipsea, căcĭ se dusese la Hugo.

Intr'adevăr, la Hugo erea „soirée high-life" și numaĭ găseaĭ nicĭ un loc ca să admirĭ pe d-na Paula Brebion și pe frumoasa Valentine Petit. Lojile eraŭ ocupate de d-na Alex. G. Floresco, d-na Maria N. Cerkez, de o eleganță rară, rochie neagră și violet, pălărie împodobită cu pene nestimate, d-na C. C. Arion, în gris, d-na Zoé Florescu, d-na Elena Budișteanu, d-na Marian, d-na Arion, născută Ghermani, d-na C. Călinescu și d-na C. Hiott. Printre bărbațĭ, am zărit pe d-niĭ G. Filipescu, C. Hiott, dr. Haralamb, N. Cerkez, fost mareșal al palatuluĭ, Gheorghe Filipescu, C. G. Lahovary, Radu Văcărescu, R. Catargi, G. Beldiman, Buzdugan, deputat, C. C. Arion, C. Călinescu, Alex. G. Florescu, Vlasto, Oscar Niculescu etc. Defileul eșireĭ erea feeric, și greŭ 'țĭ erea să admirĭ și în dreapta și în stînga podoabele de iarnă de moda cea maĭ nouă ale doamnelor noastre. Ce va fi mîine la operă?

Tot astă seară Sîmbătă, un dineŭ mare în onoarea d-luĭ C-te d'Aubigny va avea loc în splendidul hotel particular al d-neĭ și d-luĭ N. Cerkez. Voĭ pune în curent de toate aceste serbărĭ pe simpaticiĭ meĭ cititorĭ.

Bi-Noclu.

DIN HUȘI

(Coresp. part. a „Adevĕruluĭ").

Politica.—Un proces.—Epidemiile.

In urma boaleĭ de care a fost atins d. senator Mihal Sturdza, membriĭ diferitelor grupărĭ locale aŭ și început să se preocupe de persoana care va trebui să înlocuiască, în parlament, la colegiul I senatorial, pe nefericitul bolnav. Totuși, se crede că stăruințele pe lîngă alegătorĭ nu vor începe maĭ serios de cît cu deschiderea Camerelor, cînd și locul ocupat de d. Sturdza în colegiul I senatorial se va declara vacant. Intru cît privește pe conservatorĭ, eĭ speră să reușească unul dintr'aĭ lor la acest loc, aceasta cu atît maĭ mult cu cît, grație politiceĭ fostuluĭ prefect Caligari, partidul liberal din localitate este maĭ dezbinat ca orĭ-cînd.

Un proces

Mercurĭ s'a prezentat înaintea Curțeĭ de apel din Iașĭ procesul luĭ Petrescu, fost comisar în orașul Hușĭ și acela care a omorît pe Rîpan. Petrescu era implicat pentru lovire. Iată cum s'a întîmplat faptul: In noaptea anuluĭ-noŭ sergentul Vasile Ilie, obosit de serviciŭ, cere comisaruluĭ Petrescu permisie. Petrescu refuză. Atuncĭ sergentul asvîrle tesacul, se zice, în Petrescu. Comisarul cheamă patrula pentru a duce pe sergent la poliție. Sergentul fuge la un club unde se află un protector al săŭ. Jandarmiĭ din patrulă prind pe sergent la club. Acesta începe a sudui pe Petrescu, făcîndu-l hoț și tîlhar. Jandarmiĭ scoboară pe sergent în stradă, de unde apoi îl duc la poliție. In timpul refugiuluĭ sergentuluĭ la club, Petrescu i-a aplicat cîte-va loviturĭ cu palmele și cu picioarele. Tribunalul a condamnat pe Petrescu pentru lovire la 100 leĭ amendă, iar pe sergentul Ilie pentru ultraj la 30 leĭ amendă. Procurorul a făcut apel.

Epidemiile

Și aicĭ, ca și în Capitală și ca și în diferite alte orașe, epidemiile de tot soiul bîntue printre populația noastră. In special anghina și scarlatina sînt epidemiile carĭ bîntue maĭ mult prin județ și prin oraș. Prin mahalălile orașuluĭ maĭ cu seamă anghina și scarlatina fac multe ravagiĭ. Cu toate astea, măsurile se iaŭ foarte cu greŭ saŭ de loc, așa că bieții oamenĭ sînt expușĭ să moară cu zecile. Deja pînă acum numărul morților este destul de mare și amenință să crească dacă nu se vor lua măsurĭ cît maĭ neîntîrziat pentru stîrpirea epidemiilor de scarlatină și anghină.

Corespondent.

MODE

Pălărie rotundă foarte elegantă în velur de două culorĭ: lămîiu și negru. Garnitură, velur, treĭ pene superbe dispuse cu gradație. Din partea stîngă, la piciorul penelor o fundă dublă de velur negru și galben prin care e trecută o frumoasă broșă Strass.

Laura.

STAREA CIVILA

— Declarații de căsătorie —

Petre Petrescu, cu d-ra Elena Ion Spătaru, Gheorghe M. Grigoropol, cu d-ra Ecaterina I. Basarabescu, Ștefan Iorgulescu, cu d-ra Jeana Dimitrie Sopof, Petre N. Zisu, cu d-ra Elena A. Nicolaidi, Ilie Gavrilescu, cu d-ra Ștefana Nicolae Sterie, Ștefan Ispas Ion, cu d-ra Smaranda Nicolae Petrescu, Gheorghe, Stefan Moraru, cu d-ra Maria Radu Ion, Dumitru C. Dumitru, cu d-ra Elena Anghel Drăgan, Avram Ilie, cu d-ra Sura Erlich, Lambru Th. Rovaci, cu d-ra Vasilica I. Avramopulo.

LICITATIUNI

— Se daŭ în întreprindere lucrările de consolidare și reparare a șoseleĭ Broasca-Mică-Frontieră. Valoarea, după devis, este de leĭ 81.594, banĭ 38. Licitațiunea se va ține la ministerul lucrărilor publice și la prefectura județuluĭ Buzăŭ, în ziua de 8 Noembre 1897, la orele 4 după amiazĭ, precis.

— In ziua de 20 Noembre 1897, orele 11 a. m., se va ține licitațiune publică orală, în localul ministeruluĭ domeniilor, bulevardul Carol I, pentru vînzarea următoarelor cantitățĭ de producte și nutrețe: recolta anuluĭ curent de la moșia Otopenĭ, județul Ilfov: 59 hectolitrĭ ovăz Ligovo, 230 ovăz romînesc, două claĭ paie de ovăz, o clae lucernă, o clae meiŭ păsăresc, două claĭ mohor, 4 șire paie de grîŭ și o șiră de paie de ovăz.

— Se dă în întreprindere regularea platformeĭ șoseleĭ Afumați-Șindrilita, facerea patuluĭ și așternerea pietrișuluĭ pe acea porțiune de șosea. Valoarea după devis, este de leĭ 8.946, banĭ 90. Licitațiunea se va ține la ministerul lucrărilor publice în ziua de 4 Noembrie 1897, la orele 4 după amiazĭ, precis.

Pentru gospodine

Contra insomnieĭ.—In lungile noptĭ de iarnă, cea maĭ mare durere ce o poate avea un om, este să n'aibe somn. Cetitoriĭ vor mulțumi decĭ subsemnatuluĭ pentru următorul mijloc, bun, sigur și eftin, contra insomnieĭ: să se moaie jumătatea unuĭ prosop în apă rece, și să se aplice așa pe ceafă în cît să acopere jumătate din partea dindărăt a capuluĭ. Pentru a evita uscarea prea repede a prosopuluĭ să se acopere partea udată cu cea uscată. Cu acest chip se împrospătează creierul, se conduce maĭ mult sîngele de la cap și se provoacă somnul.

Gastr.

SALA DE DEPEȘI

Ultimele noutățĭ literare și științifice:

James Mark Baldwin Le developpemental chez l'enfant et dans la race leĭ 7,50.

Louis Gumplowicz Précis de Sociologie leĭ 8.

S. Bing La culture artistique en Amérique leĭ 3.

Fridjof Nansen Vers le pôle, un volum cu 200 ilustrațiunĭ leĭ 10.

Dr. Paul Sollier Génèse et nature de l'hystérie, 2 volume leĭ 20.

Henry Greville Un peu d una vie leĭ 3,50.

Arthur Chuquet Le jeunesse de Napoléon-Brienne leĭ 7,50.

Funck Bresitano Le Science sociale. Morale politique leĭ 7,50.

Stendhal Napoléon. Notes et introductions par Jean de Mity leĭ 3,50.

F. Appy Trois milliards de Français, ou la solution des questions politiques, sociales, philanthropiques et de population leĭ 5.

Foița „Modeĭ ilustrate"

Amintim cititoarelor „Modeĭ ilustrate" că în numărul 5 s'a dat începutul romanuluĭ pe care numitul ziar îl va publica regulat în foiță, conform cerereĭ lor.

Romanul ales pentru „Moda ilustrată" întrunește toate condițiunile uneĭ scrierĭ destinate pentru familiĭ.

*El este intitulat **Romanul unuĭ monah** și se datorește cunoscutuluĭ scriitor **HENRY MURGER***

Premiile „Modeĭ ilustrate"

Marele număr de cititoare pe care *Moda ilustrată* l'a cîștigat într'un timp atît de scurt, îĭ înlesnește chipul de a'șĭ arăta satisfacțiunea pentru încurajarea ce i s'a dat. Ea s'a hotărît decĭ să acorde premiĭ tutulor persoanelor carĭ i-ar da concurs fie ca cititoare cu numărul, fie ca abonate, fie ca propagandiste.

Cititoarele cu numărul, nu aŭ de cît să înainteze administrațieĭ *Modeĭ ilustrate*, **bonul** ce va figura sub denumirea de Premiŭ la *Romanul unuĭ monah* d'impreună cu suma de 60 *banĭ* și vor obține un album de fotografiĭ din cele maĭ splendide, o adevărată colecțiune de artă, de valoare inapreciabilă.

Cititoarele din provincie vor înainta *bonul*, lipit pe cotorul unuĭ mandat poștal purtător de suma de 65 *banĭ*.

Abonatele vor bine-voi să indice numărul chitanțeĭ de abonament, pentru a li se pune la dispoziție unul din albumurĭ ca premiu *gratuit*.

Albumurile pe carĭ le oferim ca premiŭ sînt în număr de 12 seriĭ saŭ fascicole. Cu *un sigur bon* nu se poate obține de cît o *serie*. Abonata nu are drept de cît la *gratuitatea uneĭ seriĭ*; cele-l'alte le poate însă obține beneficiind pentru fie-care serie de costul redus indicat maĭ sus.

Propagandistele vor avea drept la premiĭ, proporțional cu numărul și durata abonamentelor ce aŭ incasat și înaintat *Modeĭ ilustrate*. Așa de pildă pentru *4 abonamente trilunare* se acordă *un abonament trilunar gratuit*; pentru *patru abonamente semestriale sau anuale* se acordă *un abonament semestrial saŭ anual gratuit* plus *albumul-premiu* în mod *gratuit*.

Reviste nouĭ

Ultimul număr din **La revue socialiste** are următorul sumar:

Le Régime socialiste, Georges Renard. La Nationalisation des chemins de fer en Suisse, F. Ruedi. De la Liberté individuelle par le Collectivisme, Justin Alavaill. Le Congrès international de Zurich pour la protection ouvrière, Oscar Rapin. Revue de la Presse étrangère (Die Neue Zeit), Pierre Boz. Revue des Revues, Gustave Rouanet. Chronique théâtrale, Gaston Stiegler. Chronique musicale, J. G. Prod'homme. Mouvement social, Adrien Veber. Anniversaire de la mort de Benoît Malon. Revue des Livres, M-me Georges Renard —Adrien Veber. Bulletin bibliographique, Albert Livet. Courrier des Théâtres, Valery Hermay.

Sala Adevĕruluĭ

Ilustrații nouĭ

Expunem astă-zĭ în *Sala noastră* diferite planșe extrase din noua publicație ilustrată, **L'Invasion Récits de guerre 1870—1871**, de renumitul scriitor *Ludovic Halévy*. Această importantă publicație apare în fascicole marĭ în 4, tipărit pe hîrtie velină, avînd o mulțime de planșe afară din text, negre și în colorĭ. Fie-care fascicolă conține 4 saŭ 5 planșe reprezentînd episode din resbelul de la 1870—1871. Uvragiul va fi complect în 10 fascicule, și va forma un volum de mare valoare. Pînă astă-zĭ sînt apărute 4 fascicole.

MICA PUBLICITATE
De Duminică

Anuncturile pot conține adresa saŭ numaï inițiale. Scrisorile nu se liberează de cît presentatorului chitanțeï respective.

Cererile de informații relative la un anunciŭ trebue să aibă menționat numărul anunciuluï respectiv.

Linia de 25 litere 15 banî; patru liniî 50 banî; nu se admite peste patru liniî. Din provincie baniï se pot expedia la adresa Administrațieï *Adevĕrulul*, în plic închis cu mărci poștale.

Nu se admite la „mica publicitate" de cît anunciurî relative la *cererî și oferte de slujbă, vînzărî și închirierî, cursurî, meditațiï, obiecte perdute și fondurî de comerciŭ, dar fără mențiune de preț.*

VINZARI și INCHIRIERI

De vînzare foarte ieftin un loc în Strada Popa Nan prelungită avînd fața 14 metri și lungimea 20. A se adresa Calea Călărașilor, No. 80. 420—4

De vînzare eftin total 365 volume cărțî cartonate bibliotecă, literare, romane și bisericeștî la I. Raicoviceanu, Pitești. 32-4

De vînzare eftin, total și parte 3500 Calendare vecinic, 280 corpurî romane Femeile din 1793, la I. Raicoviceanu, Pitești. 432-bis. 4

De vînzare un loc de casa str. Inginerilor fața à 15 m. suprafață 660 metri, a se adresa str Cioporarî noi 38. 397—4

De vînzare saŭ închiriat o locomotivă pe linie normală esit ... atelierul C. F. R. Adr. Theodoriadis Bib.-Vodă 18 Buc. 450-6

CERERI ȘI OFERTE

Un tînăr cu bună ... cu garanție 2000 fr. ... ca casier încasator saŭ alt post la birou Adr. A. G. la adm. ziarului 477-5

Un tînăr absolvent a unuï liceu clasic din țară, dor. a da lecțiunî de curs primar și secundar adr. la adm. Adevĕruluï. 535—2

Un student universitar caută meditațiï. Condițiï mod ste. Adresa H. V, student str. Berzeï 89. 529—4

Tînăr cu 5 clase primare fost la un biurou (comision) în Brăila ca copist, caută orï ce serviciŭ. A se adr. Adm. «Adevĕruluï» 533

Tînăr disponînd o garanție 1500 Leï d reste a ocupa un serviciŭ de or-ce ... a se adr. N. S. Calea Griviței 133, Buc. 379-6

O doamnă romînă dorește un post ce ... ageră la un institut saŭ în altă parte adr. str. Romană 237. 515 4

Student universitar dorește un post în vr'un birou, saŭ preparator în schimbul menajuluï, adr. Ad-ția acestuï ziar I, P, 519

Un bun Administrator și comptabil caută un loc la o moșie A se adresa la Adevĕrul 512—3

Un tînăr 2... anï cu venit anual ... leï dor. a se căsători informațiunî M. B. poste restante București. 531

Biurou de executărî, împrumutare de banï cu hipotecï 9—10% dob anuală, în., prin scrisorï str. Lupea 2 (Anim) B. Margulius. 521-bis.

DIVERSE

O familie respectabilă primește d-șoare saŭ doamne profesóre și studente de universitate în pension str. Romana 182. 584-16

Lecțiunï de piano, de limba franceză și germană predate de o doamnă. Referențe bune. Adresa la ziaru Adevĕrul. 497

Doamnă bolnăvicioasă și nefericită caută scăpare din greaua situație prin ajutor de la persóne milóse Adr. «Speranța» la Adev. 9-3

Curs de limba francez de un profesor francez. Strada Colțeï No. 52. 416—8

Se dau eftin. Două jumătățï mobilă garnitură puțin usate. Adresa strada Viitoru 95. 446-10

Caut o d-ră de acompagn. frum. săracă. etate pînă la 30 anï. Provincie saŭ București. Adresa P. str. Sabinelor 2, camera I-a. 514-2

Biurou de încredere. Primul comisioner roman și representant al filtrului de apă Berkefeld. Const. București-Berzeï 54 511—4

O doamnă romînă caută loc de menageră la un domn. Adresa la administrația «Adevĕruluï». 452 4

Se caută un cazan de 60—70 cal putere în perfectă bună stare, cu toate accesoriile luï. Adr. B. Manask Bibescu-Vodă 18. 448-6

Se execută diferite desemne tecnice în scurt timp cu un preț moderat. A se adresa la Adm acestuï ziar sub C. R. 495-2